

Rev. Chr. Thomsen

12te Aarg.

1881.

21de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af R. Thomsen.

30te Juni — 12te Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aar i Omflag to Gange om Maanedn (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere frie. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: R. Thronsjen, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mandts Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

M. S. Gasjel har et fuldstændigt Oplag af gode Grocerivarer, fra norsk Tørstik til fransk Syltetis. Godt Udvalg af Stentoi, Glasvarer og Lamper — Cigarer, Tobak og Viber — Kolonialvarer, Specerier, preserveret Frugt og Fisk, Fedevarer, Fiskevarer og Trævarer, samt Mel og Kreaturfoder; Alt til Dagens billigste Priser.

Decorah, Iowa.

Indhold af 18de Bind (1879 II.) af „For Hjemmet“.

„Kun dagligdags er al din Dømt“. — Hugnotterne som Galeislaver. — Japaneserne. — Den gamle Thepotte. — Brev til Lavard fra en tyrkisk Kadi. — Sokrates's Fængsel og Død. — Strøtanter. — Jøderne i Konstantinopel. — Gaader og Opløsninger. — Blandinger. — Pater Clemens. — Buggefang. — Gustav Vasas Historie. — Prinds Louis Napoleon falden. — Møllen og Bækkene. — Jordklodens Jndre. — Giv Gud Vren. — Til Ungdommen. — Smaa historiske Notitser. — Den gamle Mand og Bræsten. — Læsefrugter — Ved det døde Hav. — Hvad hedte den barmhjertige Samaritan? — Sønnen i rette Tid. — Washingtons Maximer. — Rimbreve fra navnkundige Mænd. — Insekternes Musflestyrke. — Verdenspostvæsenet. — Benedetto Marcelli. — Fra Madagaskar. — Til Belysning af en Anekdoter, som fortælles om Pascal. — Mærkelige Tal. — Evang. lutherisk Folketale, anmeldt. — Til Professor M. J. Monrad. — John Maynard.

Bindet bestaar af 12 Hefter, 356 Sider, samt Titelflad og Register og endes portofrit for \$1.00.

R. Thronsjen,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

12te Aarg.

30te Juni 1881.

12te Hefte.

Familien Helledringen.

En Fortælling af Eugenia von Wiglaß.

Tolvte Kapitel.

Tante Charlotte.

Rudolf var kommen til Berlin. Han havde leiet sig et beskedent Værelse og foresat sig at leve blot for sine Studier; men han sølte tungt Savnet af Gerhard; med hvem han for havde delst Alt. Dengang havde han vel ofte foretrukket Ensomheden, men nu, da han ikke kunde flygte for den, var den ham en Byrde, og naar han gik alene og fremmed gennem de befærdede Gader, sølte han sit Savn mere, end om han havde boet paa et affides Sted. Livet var jo overhovedet blevet ganske anderledes for ham; det forkom ham, som om han i disse faa Maanedes var modnet fra Ungling til Mand. Den alvorlige Virkelighed havde berøvet Fremtidens Drømme al Tillokkelse; han lagde ingen Planer mere. Vistnok havde han lært at kjende det evige Lyg, der lyser i al Syndens og Sorgens Mørke, men han havde endnu ikke ganske tilegnet sig dette. Han længtes efter Omgang med erfarne Kristne, og dette Dnsse blev snarere opfyldt, end han selv havde anet.

Han erindrede sin Bedstefaders Søster, gamle Tante Charlotte, om hvem

Fru von Helledringen ofte havde fortalt ham, men som han kun kjendte meget lidet til, og ikke havde havt nogen Interesse for, hovedsagelig fordi hun hørte til de Fromme. Nu vare hans Anskuelser forandrede, og han antog med Rette, at han vilde komme bedre ud af det med hende, men ikke destomindre opsatte han Besøget fra Tid til anden; han skammede sig for at gaa til hende; thi hvorledes vilde hun modtage ham, der ellers altid havde forsomt hende, ja vel endog spottet over hende; men tilsidst bestemte han sig til at benytte den første Fridag til at besøge Tante Charlotte.

Hun boede ikke langt fra ham. Han passerede den mest befærdede Del af Byen og gik ind i en Gade, hvis Huse i Begyndelsen vare store og smukke, men lidt efter lidt blev Gaden stillere og trangere og endte tilsidt med smaa tarvelige Huse. Mellem disse fandt han det Hus, hvor hans Tante boede. Han gik igjennem Forstuen og opad to smaa Trapper, inden han læste Frosken de Beauforts Navn paa en Dør. En gammel Tjenestepige lukkede op og bad ham tage Plads i det forreste Værelse, medens hun gik for at melde ham. Det

var blot et Kvistværelse, men Blomsterne i Vinduerne og de velordnede gamle Møbler gav det Hele et venligt, hjemligt Præg; man maatte føle sig vel her. Han fik imidlertid ikke Tid til at tænke derved; thi Døren til det andet Værelse aabnedes, og Tante Charlotte stod for ham. Hun forekom ham meget forandret, ældre, og hendes Udseende mere lidende, end han havde tænkt. Hun var liden; den blege Ansigtssfarve, den magre, hede Haand, som hun gav ham, tydede paa Sygelighed, men hendes store, udtryksfulde Vine lyste af Aand, og hendes Ansigt udtrykte en saa oprigtig Glæde over at se ham, at det gjorde ham godt.

„Min kjære Rudolf, hvor det glæder mig at se dig! Hvor elskværdigt af dig at opsoge mig saasnart!“ Han kysede hendes Haand og bebrejdede sig, at han ikke havde besøgt hende før.

„Lad det være godt; jeg ved, hvorledes det har sig med Eder unge Herrer. Kom ind i Dagligstuen, der vil du finde mange Grindringer fra gamle Dage. — Jeg vilde ønske, at du kunde føle dig vel hos mig.“

Han fulgte efter hende; hun satte den store Straalænestol, der stod ved Bordet, nærmere hen til Sofaen, satte sig i den, og bad ham tage Plads i Sofaen.

„Du maa undskyldte, at jeg er saa magelig, men jeg er ikke rask“, sagde hun. Det hæklede, uldne Teppe, der laa over hendes Fodder, var gledet af, — Rudolf tog det op, og lagde det omhyggeligt over hende. Hun smilte. „Du kan ikke fornægte din Natur; din Fader og Bedstefader forsømte heller aldrig saadanne smaa Opmærksomheder. Se, der hænger deres Portrætter.“

Han saa op; over Sofaen hang flere Portrætter, lutter Bekjendte fra hans Barndom; han solte sig vemodig og dog

hjemlig stemt, som om en lang Tid af hans Liv var udslettet, og som om han atter var i sit første Hjem.

„Tante Charlotte“, sagde han, „jeg vilde ønske, du vilde fortælle mig ret meget om mine Slægtninger, der er Ingen, som har kjendt dem saa godt, som du.“

Hun saa bedøjet ud.

„Ja, det vil jeg gjerne gjøre; du maa overhovedet betragte mig som din nærmeste Slægtning og Veninde, Rudolf. Jeg har ofte ønsket at komme dig nærmere, men det vilde aldrig træffe sig saa.“

Han slog Vinene ned; thi han vidste, at det hovedsagelig havde ligget i hans Ulyst til at besøge hende, selv naar der havde været Anledning dertil. „Forhaabentlig kan jeg nu indhente det Forsømte.“

„Ja, det maa du gjøre, selv om du skulde synes, at jeg var for gammel til, at du kunde have nogen Fornøielse deraf; men jeg haaber, at jeg dog undertiden kan være dig til Nytte. Jeg tænker, at oprigtig Kjærlighed kan gjøre Alle godt.“

„For mig vil det være et stort Gode, jeg føler tilfulde, hvortidet jeg fortjener den.“

„Lad ikke saa; hvem fortjener overhovedet Kjærlighed! Hvo af os staar vel høiere end vor Næste? Vi ere alle Syndere og fattes den Gode, vi skulle have for Gud.“

„Nogle ere det dog mere end Andre.“

„Nei, nei, hver har faaet sine Gaver og lever i sine Forhold. — Den, der har faaet meget af Gavn, bliver der fordret meget af, — af den, der har faaet lidet, fordres der lidet. Og naar vi have gjort Alt, hvad vi kunne gjøre, saa ere vi dog blot unyttige Tjenere, og behøve Alle Jesu Kristi Retfærdighed til den Bryllupsklædning, „uden hvilken vi ei tør træde for Faderens Throne“.“

„Jeg ved, at du har Ret, Tante Charlotte“, svarede Rudolf sagte, „men det er ikke længe siden, at jeg er kommen til denne Overbevisning.“

„Men nu er du det?“ raabte hun glad bevæget, og hendes Ansigt fik næsten et forklaret Udtryk, „nu kjenner du vor høilovede Frelser og elsker Ham ogsaa?“

„Ja, jeg kjenner Ham som min Frelser, og det er mit inderligste Ønske, at lære at kende og elske Ham mere og mere.“

Froken de Beaufort foldede sine Hænder og saa med Fjenderlighed op mod Himlen; hun var siensynligt saa overvældet af sine Følelser, at hun ikke strax kunde finde Ord.

„D, du elskede Herre Jesus“, hvistede hun, mere end hun talte, og syntes at have glemt, at hun ei var alene. „Saa har du hørt min Bøn!“

„Har du da bedet for mig, Tante Charlotte?“ spurgte Rudolf bevæget.

„Hvor har jeg kunnet andet? Er du ikke Sønneson af min eneste Broder, det sidste Skud af vor gamle Familie, der engang lovede Guds og Liv for Guds Rige, og bundet til mig med alle de Bånd, som Naturen og Kristendommen kan knytte? Nu kan jeg sige dig det, der er ikke gaaet en Dag af dit Liv, uden at jeg har bedet for din Sjæl, at Herren vil opløse den og føre den til den rette, saliggjørende Tro.“

Rudolf var saa bevæget, at han ikke kunde svare. Han havde i ungdommelig Selvfølelse og Egentjerlighed hovmodig gaaet forbi denne tilshneladende ubetydelige Rvinde, medens hun havde bedet om himmelske Skatte for hans Sjæl. Paa engang blev Meget ham klart, som før havde syntes ham ufatteligt, især at han saameget hurtigere var bleven draget til Herren, end saamange Andre, der

ikke havde staaet saa langt borte. Dette havde hendes Bønner gjort; hvilke Spørgsmaal, hvilke Hemmeligheder laa ikke for ham i denne Sjælens Forbindelse med Herren og med hinanden indbyrdes i Bønner! Hvilken Magt er ikke givet det troende Menneske! Han var bleven taus ved at tænke derpaa; Froken de Beaufort begyndte Samtalen paanyt.

„Du ser saa taksefuld ud, Rudolf, var der Noget, der var dig paafaldende i det, jeg sagde?“

„D, Tante Charlotte, jeg blev saa greben af, at du havde bedet for mig, og tænkte paa den Velsignelse, som dette har bragt mig! Derved traadte Bønnens vidunderlige Magt og Guds Raade saa levende for min Sjæl, at jeg ikke kunde tale. Sig mig, er du virkelig overbevist om, at Herren hører hver eneste Bøn?“

„Aldeles overbevist, om vi ogsaa undertiden forstaa det anderledes, end Han. Kan Noget være mer bestemt, end det Tilsagn; „Hvad I bede om i mit Navn, det vil jeg give Eder“. „Beder, saa skal I faa, at Eders Glæde skal blive fuldkommen;“ og mange andre herlige Forjættelser, især i det nye Testamente. Husk paa Jakobs Kamp, han, der ved sine inderlige Bønner overvandt Herren, og ikke aflod at bede, før han havde faaet hans Velsignelse, — tænkt paa Abrahams Forbøn, da Gud havde fældt den Dom, at Sodoma og Gomorha skulde forgaa, — og nu vi, der leve i den ny Pagts Tid, hvor er ikke Naadens Dør vidt aaben for os, hvilken Magt er der ikke lagt i vor svage Bøn! For os gjælder vor Ypperstepræsts, vor høilovede Frelseres Bøn, der altid beder for os, og ikke glemmer det mindste Lam i sin Hjord, men kjenner hver Enkeltets Nød. Ere vi ikke indpodede i Ham ved den hellige Daab, have modtaget hans Mand, ere

blevne delagtige i hans Legeme og Blod i Alterens Sakramente, altsaa nærmere forbundne med Ham end Børn med deres Forældre; thi Kjød og Blod maa forgaa, men det, vi have modtaget af Herren, bliver evindeligt. Kan Han, der er tro og sanddrø, afflaa Sine, hvad de bede om i Tillid til hans Forjættelse, de, der ere Lemmer paa hans Legeme, som hænge ved Ham, deres Hoved. Kom ihu hans Ord: „Derfor J blive i mig, og mine Ord blive i Eder, da beder om, hvadsomhelst J ville, og det skal vederfares Eder.“

Den gamle Dame sagde dette med en henrivende Beltaalshed; hendes Dine straaledede af begejstret Kjærlighed til Ham, der opfyldte hele hendes Sjæl; hun syntes at have glemmt alt Andet. Rudolf følte sig næsten kold ligeoverfor saa megen Varme og kunde ikke ganske hendes Begeistring, men hun rev ham dog med sig. Hvor inderlig maatte denne Sjæl have erfaret Jesu Kjærlighed, naar hun kunde vidne saa klippefast om den.

„Kan man da leve saa ganske i Herren, at man kun beder efter hans Villie? — Mange Bønner bønhøres jo ikke — hvor kan man vide, om man har bedet ret?“ spurgte han.

„Den Hellig = Mand vil lære Eder alle Ting“, siger Herren, — før du beder, maa du altid anraabe om hans Bistand, da vil du bede retteligt. Det vil rigtignok undertiden hændes dig, at du da kommer til at bede om andre Ting, end du fra først af havde tænkt; thi naar du giver ham dit hele Hjerte, flyder han det mere og mere med sine egne Tanker. Det vil ogsaa ofte synes dig, som om Herren gjør netop det Modsatte af, hvad du har bedet om, men du vil mere og mere lære at skjelne mellem det, der har sneget sig ind i dine Bønner af

dit kjødelige Sind, og det, som hans Mand har virket i din Mand. Dette hører han, medens han afflaar hint, ligesom en Læge, der ikke kan helbrede det ydre Saar, før han har taget bort det døde Kjød, som har sat sig deri. Saadanne Snit smerte, men naar den Syge taalmodigt holder dem ud og har Tillid til den erfarne Haand, der fører Kniven, vil Helbredelsen gaa hurtigt fremad. Det er en vanskeligt Opgave for det naturlige Menneſte, at tage sin Fornuft fangen under Troens Ehdighed, men der gives ingen anden Vej, ad hvilken man naar til Maalet, og Gud lader det lykkes for den Oprigtige“.

„Jeg maa tilstaa, at det er just den Hellig = Mand's Arbejde, som jeg ikke forstaa“, svarede Rudolf. „Jeg har nu i Almindelighed søgt Manden i den kristelige Kirkes Udbredelse ved Daabens Sakramente; tror du, Tante Charlotte, at han ogsaa over en følelig Indflydelse paa hver eneste Sjæl?“

„Skulde den almægtige Guds Mand, der giver Skabningen Liv, være bunden til bestemte Værelser? — Hvad det imidlertid her kommer an paa er, at Gud den Hellig = Mand bruger Guds Ord som sit Redskab og arbejder derved paa Menneſtenes Hjertener og forklarer Kristum for Hjertet. Siger vor Herre Jesus ikke udtrykkelig, at vi skulle bede om Manden, og at vor himmelske Fader vil give dem, der beder derom, den Hellig = Mand. Han trøster og leder os til al Sandhed, kun ved ham lære vi at kjende Guds Villie og forstaa hans Ord“.

„Jeg ser, at jeg endnu har meget at lære“, sagde Rudolf, „og meget synes mig vanskeligt at forstaa“.

„Kun den, der er tro, skal arve det evige Livs Krone“, svarede Frøken de Beaufort, „og den Vej er smal, den Bort trang, der fører dertil; men Her-

ren gjør Alt, som Profeten siger : „Omvend mig, saa bliver jeg omvendt ; thi du Herre er min Gud !“ og Herren svarer : „Mon ikke Ephraim være mig en dyrebar Søn ? Mon han ikke være et Barn, som jeg har haft megen Forlystelse af ? Thi efterat jeg haver talet til ham, kommer jeg ham endnu slittigere ihu, derfor lyde mine Indvolde for hans Skyld, jeg vil visse forbarme mig over ham“. Jeg vil saa gjerne hjælpe dig dertil, saavidt mine svage Kræfter formaa, Rudolf. Du kjender jo Forjættelsen : „At dersom to af Eder blive enige paa Jorden, hvad det er for en Sag, de ville bede om, det skal vederfares dem af min Fader, som er i Himmelen“ ; i Tillid til den vil jeg bede sammen med dig, at Herren mere og mere vil give os sin Hellig-Mand. — Du skal se, en saadan Bøn bliver ikke ubønhørt“.

Hendes glade Forvisning rev ham med ; han greb hendes Haand og kyssede den.

„Hvor du mener det godt med mig, Tante Charlotte ! — Jeg vil gjerne følge dig heri, men du maa tage dig af mig. Jeg er endnu meget svag i Bønnen ; det er blot den yderste Nød, som har bragt mig til at bede. Paa Fortvivlelsens og Gravens Rand greb jeg efter Herren med lige saa liden Tillid, som en Drukne griber i det Galmstraa, der voger ved Bredden, men i sin Naade lod han mig dog ikke forgaa, og hans Lys brød igjennem mit Hjertes Mørke. Gud sendte mig en troende Mand, der nu er bleven mig meget kjær, og som jeg næst ham har at takke for Alt, Præsten Raumann i F. . . Du kjender ham vel neppe, han lever der af fides og ubemærket.“

Froken de Beaufort smilede. „Jeg har dog hørt ham omtale ved en Missionsfest i det Württembergste. Vi, de

saakaldte „Stille i Landet“, ere de rette Frimurere, næsten alle vide gjensidig Bækhed om hinanden, skjønt saa træde offentlig frem, og den ene mærker ogsaa snart paa den anden, om han er en Medreisende paa Veien til det fælles himmelske Hjem. Hvorfor skulde man ikke kunne det ? — Vi forenes jo alle daglig i fælles Bøn, og drikke af den samme Naades Kilde“.

Rudolf maatte ved disse Ord uvilkaarligt tænke paa en Sætning i den tredje Troesartikel, hvis Betydning han aldrig før havde forstaaet : „Jeg tror de Helliges Samfund“. Hvilken Fylde af Kjærlighed og Glæde, der laa i dette Samfund ! — Daglig bede de for fælles Nød, om fælles Goder — skjønt i det Udvortes fremmede for hverandre ere de ligesaa inderligt forbundne som Lemmer paa det samme Legeme og vore fædse mere og mere sammen og med hverandre ind til deres Herre, op til deres Hoved. Hvilket vidunderligt Kjærlighedsliv vil dette Samfund aabenbare hinsides ! Den, der tilhører det, er aldrig forladt, og om han end tilskyndende staar ganske alene, er hans Sjæl dog omgivet af usynlige, kjærlige Hænder, som forene den med hans Medforløste, og knytte ham fastere til den evige Vinstok, fra hvis Stamme Livsaften strømmer ud i Greenene.

Denne Samtale med Tanten havde vakt mange nye Tanker hos Rudolf. Han vilde nu gaa, men Froken de Beaufort ønskede, at han skulde spise tilaftens hos hende. Hun havde ingen Anelse om, at det var første Gang, han spiste tilaftens efter sin Ankomst til Berlin ; thi han maatte leve saa sparsommeligt, at han ganske havde sløvet dette Maaltid ; men det faldt sig af sig selv, at hun spurgte ham om, hvorledes han havde indrettet sig. Det forundrede

hende, at han levede saa økonomisk, og hun vilde vide Grunden dertil, men Rudolf, der havde foresat sig ikke at betro Nogen sin Hemmelighed, sagde kun, at han ved et uformodet Uheld havde tabt en Del af sin Formue. Skjønt Frøken de Beaufort ikke rigtig kunde forklare sig, hvorledes dette kunde gaa til i den korte Tid, han havde været myndig, saa troede hun ham dog paa hans ærlige Ansigt, da han forsikrede, at han selv ingen Skyld havde i dette, og sølte sig overbevist om, at han blot kunde handle hæderligt.

Det var hende kjær at tænke paa, at hun undertiden kunde gjøre ham tilgode, og hun trøstede sig over hans Tab med den faste Tro, at ogsaa det vilde tjene til hans Sjæls Bedste. Han maatte nu fortælle hende sit hele Levnetsløb, og hun hørte med megen Deltagelse den store Sorg, der havde truffet Familien Hælden ved Gerhards Død.

Det var allerede blevet sent, da Rudolf gik fra hende. — Han var tilmode, som om han havde fundet en stor Skat, — et saadant Udbytte havde han haft af sit Besøg i denne lille Stue hos denne tilshyneladende ubetydelige Kvinde. Himlen syntes at være kommet ham nærmere, og Veien derhen blev lettere. Han stod ikke mer alene i denne store Stad, og med styrket Mod betraadte han den nye Livsbane, der laa for ham.

De Forhaabninger, som denne Aften havde givet ham til Omgangen med Tanten, stufede ham ikke. Jo oftere han besøgte hende, desto mer sølte han sig vel tilmode hos hende, og hun syntes ogsaa at faa ham kjærere. Han traf der udmærkede Krifne af alle Stænder og Aldre, og fandt i Omgangen med dem en Tilfredsstillelse, som i intet Andet. I Begyndelsen syntes han vel, at mange af dem vare krasse og søvmeriske; men

han lærte at forstaa, hvor Hjertet kan blive fuldt, naar det er grebet af Jesu Kjærlighed, og just derfor kan synes ubegribeligt, ja usandt, for et Menneſke, der endnu staa langt fra Herren. Han levede nu i sin første Kjærlighed til sin Frelser, hans Hjerte glødede begejstret, naar han fordybede sig i Tanken paa Jesu Forsoningsdød, og hvert Ord af den hellige Skrift var ham en dyrebare Skat. Han var undertiden tilmode, som om Verdens Torne ikke mer kunde faare ham, fordi han ganske fortabte sig i Beskuelsen af Himlen. Smerten over Gerhards Død var forsvundet for den salige Visshed at gjenſe ham hisset, og han troede, at ingen Sorg kunde overvælde ham mere. De Savn, som han maatte paalegge sig, var ham en sød Byrde, fordi de gjorde ham delagtig i noget af hans Frelseres Armod og Fornedrelse; det glødede ham at forſage alle Livets Behageligheder og at finde Tilfredsstillelse i ham alene. Intet havde været ham kjærere end at være Martyr for sin Tro, og at kunne forsvare den mod Verden, men dette Ønske var endnu ikke blevet opfyldt. Han kom ikke i nogen Berørelse med Verden, her levede han kun mellem sig og sin Gud, der elskede og skattede ham for hans varme Hengivelse i Herren. Den verdslige Visdom blev kun til en Stygge for ham ved Siden af den himmelske, og undertiden ønskede han, at han kunde hellige hele sit Liv til at studere Theologien og træde umiddelbart i Herrens Tjeneste som Ordets Forhynder. Ved at tænke nøiere over dette fandt han dog, at dette vilde medføre mange Vanstueligheder; hvad der fremforalt afholdt ham derfra var, at hans Onkel havde imod det, og nu handlede han dobbelt ugerne imod dennes Ønske; der var endnu en Ting, der maatte ham selv ubevist havde endnu

mere Vægt, det var Tanken paa Mathilde, der var sammenvoget med alle hans Fremtidsdrømme, og som kun lidet vilde passe for den Stilling, han da maatte træde ind i. Han forkastede altsaa disse Tanker og fortsatte ivrigt sit juridiske Studium.

Desuden korresponderede han meget flittigt især med Præsten Raumann. Jo mere han forstod dennes aandelige Liv og desto hans Anskuelser, jo fastere blev Venstabet mellem disse to Mænd, der vare førte saa forunderligt sammen. Naar Rudolf gjorde nye Erfaringer i sit Troeskiv, meddelte han det strax til Præsten, og var da vis paa at faa Svar, hvori han altid gif dybere ind i Sagen og tilrettede ham kjærligt, men alvorligt, hvor det var nødvendigt. I sine Breve til Hellsdringen gif han mindre ind paa dette, skjønt de naturligvis ogsaa vare opfyldte af de Indtryk, han modtog; men han vidste, at hans Breve i Regelen bleve læste af hele Familien, og Familiens Medlemmer vare saa forskjellige, at det, der passede for den ene, ikke var for den Anden. Derfor indeholdt de ialmindelighed kun Gilsdringer af hans Liv, om der ogsaa hist og her kom en Gnist frem af den himmelske Ild, der besjælede ham. Hildegard forstod ham, og naar hun svarede, saa udtalte hun usforbeholdent sine Følelser. Han fortalte meget af dette til Tante Charlotte, som derved fik Hildegard inderlig kjær, og undertiden lagde hun nogle Linier til hende ind i Rudolfs Breve. Det var dyrebare Papirer for den unge tørstende Sjæl. De bleve atter og atter læste, omhyggeligt gjemte, og besvarede med dybtstolt Taknemmelighed. — Mathilde var mere indesluttet i sine Udtalelser, men naar Rudolf engang imellem fandt et Sted i hendes Breve, der tydede paa en større Modtagelighed for hans Troesopfatning, blev han usigelig glad.

De saa Uger, der vare tilbage inden Julen, gif hurtigt hen, og nu skulde han tilbage til Hellsdringen. Tanken paa denne Fests, der kom til at rive op i saa mange Grindringer, havde hele Høsten igjennem hvilet tungt paa ham, men nu blev Sorgen forklaret af Guds Kjærlighed, der omstraaede ham, og han søgte mere og mere at fordybe sig i den dyrebare Forjættelse, som Adventsepistelen indeholder: „Herren er nær.“ Visse- lig faldt der atter som en Byrde paa hans Hjerte, da han fjørte over de til- sneede Marker henimod det velbekjendte graa Slot og forbi Kirken, hvor han hvilede, der havde hængt saa inderligt ved dette Hjem. For en Kristens er Sorgen vel ikke mere en uundholdelig Byrde, der vil knuse ham, men et Tug- tens Kis i den retfærdige Faders Haand, som er den evige Kjærlighed, men der bliver dog en liden Gnist af den tilbage, som ulmer stille og ubemærket, men flammer op igjen ved den mindste Anledning og først slukkes i Døden.

Han kunde ikke sige meget ved Gjen- synet og blev modtaget paa samme Maade. Ved Middagsbordet, hvor Fru von Hellsdringen ogsaa var tilstede nu, var man næsten ganske taus. Enhver vilde nødig berøre Noget, der mindede om Fortiden, og heller tie end tale om ligegyldige Ting. Først da man sam- ledes om Kaffebordet i Bibliotheket, blev det noget livligere. Rudolf fortalte om Tante Charlotte og sit Liv i Berlin, Noget, som interesserede Alle, selv Præ- sidenten, der hørte opmærksom til, skjønt han Intet sagde. Han forekom overho- vedet Rudolf endnu alvorligere end før, ofte endog ordknapp, og Fru von Hells- dringens blege Ansigt med det vemodige Træk om Munden viste, at hun ikke havde glemt sin tabte Yndling.

I Løbet af Eftermiddagen bleve de to

unge Piger livligere og havde mange Spørgsmaal at gjøre Rudolf, Hildegard især; men hun var mere undseelig for at udtale sig mundtligt end skriftligt, — og derfor var der meget, hun ikke kom frem med. Hun hørte med hele sin Sjæl paa Rudolfs Fortællinger om de Samtaler, som han havde haft om Troes- anliggender, og sagde af og til et Par Ord, der beviste, at hun i denne Tid havde udviklet sit indre Liv, og at hendes Kjærlighed til Gud havde faaet fastere Grund. Mathilde havde tilshneladende antaget mere af sit fordums rolige Væsen, men denne Rolighed var kun i det Ydre. Naar hun var alene, sørgede hun ligesaa lidenskabeligt som i Begyndelsen. Hun havde endnu ikke tilegnet sig den eneste sande Trost, og hendes Gemyt var for dybt til saa hurtigt at lade sig adsprede. Hun kunde vel undertiden spøge som i fordums Dage, og Folk, der stod hende fjernere, mente, at hun allerede havde forvundet Sorgen; men den, der kjendte hende nøiere, og saa det be- drøvede Udtryk i Diet, skjønt Munden smilede, forstod godt, at hendes Sjæl ikke fulgte med. Hun mindede om det fran- ske Ordsprog: „la gaieté est dans l'esprit, mais la tristesse est dans le coeur,“ (Munterheden bor i Sin- det, men Sorgen bor i Hjertet).

Juleaften kom. Hvor ganske ander- ledes end før! — intetsteds i Slottet blev der gjort festlige Forberedelser. Præsidenten og hans Kone vare blevne enige om, at der ikke kunde være Tale om nogen Festligheder iaar; Dagen var derfor meget trist og sørgelig. Hilde- gard havde vistnok atter spæet forskellige Ting til fattige Børn, men hendes Glæde derved havde været blandet med dyb Bæmød, skjønt Mathilde dennegang havde hjulpet hende og med sin sædvan- lige Iherdighed faaet en Mængde Ting

istand. Sagen havde maaste tabt noget af det Tiltrækkende, som den havde for hende, dengang hun kunde sidde i al Stilhed og arbejde med Tanterne hen- vendt paa sin Frelser.

Mathilde talte meget og livligt under Arbeidet; alle ydre Gjenstande interes- serede hende, og Talen dreiede sig næsten kun om saadanne; om Troesfager talte hun nødig, især med Hildegard, hvis Forstaaelse deraf, efter hendes Mening, endnu var altfor barnagtig. — Saale- des bleve disse Timer, som hun gjerne havde helliget til stille Betragtninger, snarere en Anledning til at drage hendes Tanter bort fra det, hun helst vilde tænke paa. Mathildes Plan, at foran- stalte en almindelig Uddeling i Skolen, tiltalte hende heller ikke; hun vilde helst gaa omkring i Familierne med sine Gæ- ver; men hun vovede ikke at gjøre nogen Indvending og søiede sig taus efter Mathilde.

I Skumringen gik Søstrene og Ru- dolf til Skolen. Alle Børnene vare alle- rede forsamlede; Lysene i Juletræet bleve tændte; derpaa holdt Præsten en salvesesfuld Tale — Børnene sang en Julepsalm — den smukkeste Del af den hele Fæst — og dette, saavel som deres Fryd over Gaverne, glædede ogsaa de tre unge Menneker. Mathilde var me- get tilfreds med Udførelsen af sin Plan og sølte, hvor godt det var at give. Hun foresatte sig for Fremtiden at tage sig mere af deres Undergivne og tænkte paa allehaande Forbedringer i deres Stilling, hvilket hun meddelte Rudolf paa Hjem- veien. Denne gik med levende Delta- gelse ind paa dette og fortalte hende, hvad han vidste om lignende Forsøg i Berlin; Mathilde fandt dem meget efterlignelsesværdige, men dadlede blot, at Børnene maatte lære saamange Skrifte- der og Salmer udenad. Det var at

overlæsse deres Hufommelse; forstaa dem kunde de ikke, og de vilde snarere faa Ulyst end Kjerlighed til Guds Ord derved. Forrige Aar havde Rudolf vissefelig holdt med hende, men nu vidste han, hvor godt det er, naar man er meget syg eller i en Anfægtelsens Time at kunne tilbagefalde i Hufommelsen et Ord af Skriften eller et Salmevers. Det er som et Modanker, hvortil Sjælen klamrer sig, naar Sorgens Bølger gaa over den. Han forsvarede derfor denne Udenablæren, og begge fordybede sig saaledes i denne Samtale, at de ikke lagde Mærke til, hvor de gik. De passerede netop over Kirkegaarden, der laa svagt belyst i Maaneskinnet og forbi Gravhøvelingen. Denne Forglemmelse af den elskede Afdøde greb Hildegard stærkt, og hun følte dobbelt sin egen Forladthed. Hun blev et Dieblit staaende og saa ind igennem det lille tilgitrede Vindue og tænkte paa alle Tings Omstiftilighed. Hun foldede Hænderne til en inderlig Bøn om, at Gud vilde give dem Alle Bestandighed i Troen og engang samle dem med den elskede Broder, — og fulgte derpaa langsomt efter de Andre.

Bed deres Ankomst til Slottet gik de strax til Bibliotheket. Fru von Helledringen havde truffet sig tilbage paa sit Bærelse, men Præsidenten var der og gik med forslagte Arme og i dybe Tanker frem og tilbage. Han saa bleg ud og syntes neppe at bemærke, at hans Børn kom ind. Rudolf og Mathilde satte sig ved Bordet foran Kammeret, hvor Lampen stod; han havde bragt Chalmers Bog om Fattigpleien med sig og læste med halvslagne Stemme noget af den for Mathilde. Hildegard opsogte den samme Plads ved Vinduet, hvor Gerhard og hun havde siddet forrige Juleaften, og hvad de dengang talte sammen, stod tydeligt for hendes Erindring, især hans

tillidsfulde Ytring: „Gud vilde nok finde Midlet til, at de begge lærte ham bedre at kjende“. Ja, han havde fundet det — det var hun vis paa — baade for Gerhard og for hende. Undertiden forekom det hende, som om hun var kommet længere bort fra Gud, som om Sorgen forrindstede hendes Kjerlighed til Ham; men da hun nu, med Hovedet hvilende paa de foldede Hænder, ret alvorligt tænkte over sin daværende og nuværende Sjælstilstand, blev det hende klart, at Alt dengang kun havde været Følelsesstro, — men nu var al hendes Egenwillie tagen bort ved den bitre Videlse, og intet Andet end Guds Ord var hendes Sjæls Anker og Trost. Og saaledes skulde det jo være, — enhver Kristen maa opleve, hvad Johannes den Døber siger: „Det bør ham at vore og mig at aftage“. Vistnok var hun uudsigelig bedrovet idag, og hendes Taarer randt ustandseligt, men dog klang Julens himmelske Fredsbudskab gjennem hendes Sorg: „Frygter ikke; thi se, jeg forkynder Eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket. Thi Eder er idag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad“. Alt Folket var denne Glæde vederfaret, altsaa ogsaa hende, saa bedrovet og forladt hun var, — ogsaa hende var den Frelser født, der siger: „Glæder Eder over, at Eders Navne ere skrevne i Himmelen“, „jeg er hos Eder alle Dage indtil Verdens Ende“. Hun anede, at Hjertet maatte lutres gjennem Sorgen for at blive beredt til at være en Bolig for den høilovede Frelser. Selv den mest berettigede Kjerlighed til Menneskene maa sættes tilside, naar ikke Guds Kjerlighed er med deri, og uden den kunde hun ikke gjenfinde ham, som hun havde tabt her paa Jorden. Den havde ligesom en Forsmag paa hin uudsigelige Glæde, hvorom Herren fordom sagde til sine

Disciple, at de skulde føle den, naar de saa ham igjen. Ja, at se Jesus, det er den høieste Salighed, og da hun fordybede sig i denne Tanke, blev det lyst i hende, og hun bad inderlig: „at han vilde berede hendes Hjerte efter sit Velbehag og gjøre det fuldstændigt til sin Eiendom“.

Tante Charlotte, som Rudolf havde skildret med saa varme Farver, stod levende for hende; saaledes vilde hun ogsaa blive, en ligesaa hyndig Herrens Tjenerinde, hvis Liv og Kjærlighed var indesluttet i Ham alene.

Da hun paa denne Maade havde faat Ro for sit forslagte Hjerte, var ogsaa den jordiske Trost nær. En varm Haand blev lagt paa hendes Hoved, og hun hørte Faderens Stemme saa venlig, som hun sjelden havde hørt den før, sige:

„Min kjære lille Datter, græd ikke saa, di maa gjensidig trøste og styrke hinanden; Gud har sendt os det, — han er jo vis og barmhjertig, han vil hjælpe dig“. Hun saa op i de trofaste Vind, — han sluttede hende i sine Arme, — hvilket var noget Sjeldent hos ham, hvis Væsen var saa fjernt fra al Dmhed. „Kom, mit Barn“, vedblev han; „forjøg igjen at synge noget. Jeg tænker, det vil gjøre os Alle godt; det er saa længe siden, jeg hørte nogen Musik af Eder“.

„Vi have slet ikke sunget og spillet siden dengang; det vil neppe gaa“.

„Forsøg det blot; naar I begynde, gaar det nok; det vil ogsaa gjøre Moderer godt, — hun har ofte sagt, at der var en særegen Trost for hende i Musikken. Jeg vil hente hende; I maa imidlertid komme overens om, hvad I ville synge“.

Præstidenten gik; Hildegard aabnede Fløjelet og meddelte Rudolf og Mathilde Faderens Ønske. Det faldt dem

alle tungt at begynde at synge her, hvor der ikke var blevet sunget, siden Gerhards klangfulde Stemme ledede Sangen, men de gjorde det for at føie Forældrene. — Rudolf frygtede for, at han havde tabt meget af sin Stemme i Sygdommen, og Mathildes havde aldrig været betydelig. — Hildegard maatte nu være Forsanger. — Det pinte hende meget, men da hun bladede i de velbekendte Noder, var det, som om hendes Broder kom hende nærmere, — hun tænkte, at han maatte nu i Himlen sang Lovsange til Barnet i Krybhen, og den Tanke var hende kjær, at de skulde gjøre det samme paa Jorden.

„Hvad skulle vi synge?“ spurgte hun Rudolf; „det kan da kun være en aandelig Sang?“

Han nikkede bifaldende.

„Men det Slags Sange have vi saa sjelden sunget sammen“, indvendte Mathilde.

„Ja“, svarede Rudolf, „vi have desværre kastet Tiden bort til mange unyttige Ting, og maa endnu engang begynde forfra som Børn i det kristelige Liv. Vi maa forsøge det.“ Han tog Korallbogen og bladede i den. „Jeg tror, det er bedst, at vi vælge en Sang, hvori de personlige, menneskelige Følelser spille en Birolle; den maa alene være til Guds Ære — blot det kan i Sandhed opløste Sjælen.“

Hildegard smilede til ham gjennem Taarer. „Du har Ret, Rudolf; lader os begynde med en Julepsalm.“ Hun slog op: „Den nydigste Rose er funden“ og begyndte at synge. Forst skjalv hun noget i Stemmen, men da de Andre stente i med, fik hendes klare, bløde, udtryksfulde Stemme snart sin sædvanlige Styrke. Da Forældrene kom ind, strømmede de fulde Tøner af den smukke Julepsalm dem imøde.

Da Sengen var forbi, taug Alle, men enhver følte, at den havde gjort godt. Den ene Sang fulgte nu efter den anden; de gennemgik næsten alle de Julefalsmer, som de eiede, og de gif over Forventning godt; thi de havde aldrig før sunget med saa dyb Følelse. Endelig sluttede de med: „Sødste Jesu.“

Da den var forbi, samlede Alle om Bordet foran Kaminen, hvor Theen var serveret. Faderens Smerte syntes mildet, og i Moderens Dine var der vel Taarer, men de vare ikke bitre; hun rakte dem alle Haanden og sagde; „J maa ofte synge Noget for mig; det gjør mig saa godt.“

Aftensmaaltidet gif af i Taushed; senere tog Præsidenten Chalmers Bog, der endnu laa paa Bordet, og spurgte Rudolf, hvorledes den var. Rudolf fortalte med meget Liv om alt det, Forfatteren havde gjort for at udbrede det kristelige Liv og det materielle Velvære blandt de Fattige.

Mathilde spurgte ivrigt: „Kunde vi ikke gjøre noget lignende her, kjære Fader?“

„Du glemmer, at vi i Grunden ikke have Fattige hos os“, svarede denne smilende over hendes Fver. „Her er, Gud være lovet, endnu ingen Fabrikbefolkning; thi jeg har hidindtil sat mig imod Anlæggelsen af en Sufferfabrik, og Folkene have alle deres daglige Brød, om det end undertiden kan være lidt sparsomt. At begynde paa Understøttelser, hvor de ikke ere absolut nødvendige, vilde være at give Anledning til Fornødenheder, som de nu ikke kjende, og som de senere vilde betragte som uundværlige og som Noget, der tilkom dem. Derved vilde vi kun gjøre dem ulykkelige, som de nu ikke ere.“

„Men“, indvendte Mathilde lidt nedlaet, thi hun havde allerede i Tanterne

seet sig selv i Spidsen for saadanne Foretagender. „Du havde dog Fintet imod, at vi arbejdede Julegaver til dem.“

„Det er noget Andet; det skal være dem et Tegn paa deres Herstabs Kjærlighed og Omsorg og forøge deres Hengivenhed for os. Der gives naturligvis Udtagelser i den Regel, som jeg nylig opstillede. Naar Sygdomme eller anden Ulykke har truffet en Familie, er det paa sit rette Sted at understøtte dem, men en organiseret Fattigpleie, som de stole paa, er en betænkelig Ting og passer kun i Stæder, hvor der paa Grund af Overbefolkning er Mangel paa Arbejde.“

„Jeg tror“, tog Rudolf Ordet, „at ved en saadan Virksomhed maa Opmærksomheden mere være henvendt paa de Fattiges Sjæle end paa deres materielle Velvære.“

Præsidenten saa alvorligt paa ham. „Hvorledes vil du indvirke paa deres Sjæl? Du er ung og tror, at du kan henrive dem ved din Fver; naar du bliver ældre og faar mere Mennekeskufstab, vil du indse, at det er en meget vanskelig Opgave at udfinde, om Folk i Virkeligheden er saaledes, som de vise sig, ikæer naar det er Folk, der paa Grund af Stilling eller Trang staar i Afhængighedsforhold til os; der gives da mange Grunde for dem til at lade, som de ere paavirkede af vor Indflydelse. Jeg har desværre mange Aars Erfaringer for, at Fintet er saa bedragerisk som det menneskelige Hjerte, og intet sjeldnere end Oprigtighed, Trostaa og Taknemmelighed.“

„Kjære Otto“, sagde Fru von Hellbringen mildt, „du stiller for store Fordringer til Folk; du har altid fordret meget af dig selv, og derfor fordrer du meget af Andre. Jeg har dog truffet mange gode Mennekesker, der virkelig ogsaa have været trofaste mod os.“

„Du dækker dine Medmenneskers Mangler med Kjærlighedens Raabe, min kjære Amalie; jeg ser dem strax, som de i Virkeligheden ere“, svarede hendes Gemal venligt.

„Men Papa“, tog Mathilde Ordet, „jeg synes netop, det maa være Pligt for os, der have faaet en høiere Dannelse og ere trængte dhyere ind i de Ting, der forvædle og løste Sjælen, end de, hvis Tanker aldtid ere optagne af Strævet for det daglige Brød. — at forsøge at indvirke paa disse og bringe dem til at forstaa et høiere Liv. Om end Mange vilde være uimodtagelige derfor, saa ville dog ikke Alle være det, og det kommer vist blot an paa at træffe den rette Streng hos hver Enkelt. Der gives jo ogsaa i Naturen mange forskjellige Materier at bearbejde, den ene er vanskelige end den anden, som f. Ex. Sten, Jern, Solv, Ler osv., og dog er det lykkeligt den menneskelige Aand at blive Herre over dem, og at arbejde smukke Ting af raa Stoffe, skulde det ikke ogsaa lade sig gjøre med raa Menneskehjerner?“

„Du glemmer“, indvendte Rudolf, „at alle Naturstoffe ere døde, passive Le-gemer under de Hænder, som bearbejde dem; men har du nogenstunde seet et Menneske, selv det mindste Barn, der lod sig lede fuldstændigt villieløst? Selv-raadighedens, Egenwilliens Instinkt er allerede nedlagt hos Barnet, og dermed ogsaa Opsetsighed mod alle Bud og Til-bøielighed til Ulydighed. Om du over-vælbøede et Menneske, der var i Nød og Glendighed, med Velgjerninger, men forlangte af ham, at han nu ogsaa skulde leve ganske efter dine Forskrifter, saa vilde denne Tvang kun bringe ham til at knurre imod dig fra dette Dødblik, han ikke mere trykkes af sin Nød. Tak-nemmeligheden er det snart forbi med; men skulde det være nødvendigt for hans

fremtidige Existens at vise den, saa kan det let komme til det, din Fader sagde før, at han falder fra den ene Uop-rigtighed i den anden og synker dhyere end før. Nei, der hører mere, noget ganske Andet end menneskelig Forstand, Dannelse og naturlig Erbødighed til, for at fremkalde en virkelig Sindsforan-dring i Mennesket.“

„Men de Undergivne ere jo vante til at maatte rette sig efter deres Foresattes Willie“, svarede Mathilde, og lod det, han sidst havde sagt, ubesvaret, „saa at det vist ikke falder dem saa vanskeligt, som vi her tro.“

„I det Udvortes maaste ikke; ligesom vi i det Udvortes søge at rette os efter Guds Bud, men indvortes — hvorledes staar det til der? Kan vel en iblandt os sige, at hans Willie er gaaet aldeles op i Guds Willie?“

Mathilde taug. Hildegard sagde sagte: „Hvor herligt det maatte være, om vor egen Willie ganske gik op i Guds.“

„Da havde vi Nøglen til den evige Fred;“ var Rudolfs Svar.

„Ja“, tog Fru von Hellbringen Ordet, „men hvorledes finder man den?“

„Paa Jorden er det umuligt“, sagde hendes Mand.

„D nei!“ raabte Rudolf med straa-lende Zine, „sig ikke det. Hvor mange gudsfrygtige Mennesker have ikke fundet Fred og fornegtet sin egen Willie allerede herneliden. Om end ikke Nogen har kunnet bekfende med den samme Visshed, som Paulus: „Jeg lever, dog ikke jeg, men Kristus lever i mig“, saa have dog mange Martyrer og utallige andre Kristne ved freidig Bekfendelse i Ord og Vandel bevidnet, at de stod paa den samme Grund, som han, og at de kunde dette, var en Virkning af den Hellig-Aands Naade, af Herrens Ord og Sa-

kranter, disse Skatte, som han har efterladt sin Kirke. Den have vi endnu, saa er altsaa ogsaa Døren aaben for os til at opnaa denne Fred."

Præsidenten saa forundret og forskende paa Rudolf, men svarede Intet, og denne taug ligeledes. Efter en Pause sagde Præsidenten henvendt til Mathilde:

"Vi ere komne ganske bort fra dine Planer, min virksomme Datter. Det var dog Skade, om din Fjer for en Sag, der angaar Menneskeslægstens Vel, skulde være til ingen Nytte: Jeg tillader dig at gjøre et Forsøg og prøve, hvor langt din Indsigt paa vor gamle Rudolf, Bertram, naar: Dersom du kan vænne ham af med at drikke, vil jeg give dig fuld Raadighed over alle mine Folk."

Mathilde rødmede. "Det bliver vist et Hertulesarbejde", sagde hun.

"Husk blot paa", sagde Rudolf alvorligt, "at Intet lykkes uden ved Guds Hjælp; med hans Velsignelse kan det Umulige blive let."

"Deri har du Ret, Rudolf", sagde Fru von Hellbringen og saa kjerligt paa ham, "jeg tror, at du er kourmet videre i alle disse Ting, end vi."

Mathilde delte ikke denne Moderens ydmyge Følelse; det forekom hende, at Rudolf undervurderede hendes Evne og gode Villie.

"Han skal se, hvad jeg kan udrette", tænkte hun, "og kan jeg end ikke virke paa den gamle Bertram, saa kan det vel lykkes mig med Andre."

Rudolf gjættede omtrent hendes Tanker.

"Du er vel ikke misfornøiet med det, jeg sagde?" spurgte han og boiede sig ned til hende.

Hun saa ham lige ind i Øinene og sagde: "Du har liden Tillid til mig."

"Jeg tror alt Godt og Edelt om dig", sagde han med blød Stemme, "men ved du ikke, at man ofte fordrer mest af den, som man har kjærest."

Hun rødmede over den Tone, hvori han sagde dette, og slog Øinene ned for hans Blik, men fattede sig snart og sagde spøgende:

"Den Slags Kjærlighed er en tvivlsom Udmærkelse og ikke behagelig for almindelige Mennesker."

"Til dem hører dog vel ikke du?"

"Men til dem, der selv ville stille sig deres Opgave, og ikke lade sig den anvise af Andre", svarede hun stolt og saa atter fast paa ham.

Hans Ansigt blev mørkt. "Vi faar vor Livsopgave af Herren; vor Pligt er at erkjende den og udføre den efter bedste Evne."

Fru von Hellbringen havde hørt hans sidste Ord.

"Ja", sagde hun, "vi skulle lære Ham at kjende ikke blot i Lykke, men ogsaa i Ulykke og bære vor Byrde med Taalmodighed; — saa vil Han hjælpe os videre frem."

"Du har allerede lært at bære din, min kjære Amalie", sagde Præsidenten venligt og trykkede hendes Haand.

"Ak, Otto, jeg maa hver Dag lære det paany, og Intet hjælper mer dertil end et svageligt Legeme, der udelukker os fra Verden, saa at vi have Tid og Ro til at tænke paa vor Sjæl. Da erkjende vi bedst, hvilken Raade, der kan være i Sorgen. Jeg ved, at det er lettere for mig end for dig at hengive mig i Guds Villie, dog vil jeg ikke dermed sige, at jeg altid er i en saa opløst Stemmning som idag. Jeg tror, at Eders Sang, Børn, har bidraget dertil; I maa oftere hørge saadanne Sange om Aftenen. Kom nu og lader os til Slutning læse Jule-Evangeliet."

Præsidenten tog Bibelen frem, og Mathilde ringede paa Folkene.

Der hoilede idag en anden Aand end sædvanligt over Forsamlingen; alvorligt og høitideligt lod det velsignede Jule-Evangeliums Ord. Efter dette talte Ingen mer; man iffiltes i Taushed for at gaa til Ro. Hildegard fulgte Moderen til hendes Sovestue. Da de kom igjennem Korridoren, blev Fru von Helledringen staaende ved Vinduet et Dieblis og saa op til Himlen, hvorpaa der funkede utallige Stjerner.

„Hvor dette Syn er skjønt og vederkvægende for et bedrovet Hjerte!“ sagde hun, „det bringer os Guds Almagt og Kjærlighed forunderligt nær; men Gerhard's Stjerne kan jeg ikke finde.“ Hun pleide at kalde Aftenstjernen saaledes, og sigtede dermed til den sidste Sang, som hendes Søn havde sunget. „Han var mig ogsaa en god Stjerne, som Claudius siger“, vedblev hun vemodigt, „og, — jeg havde stor Glæde af at se paa den.

Husser du, Hildegard, at han ogsaa sang denne Sang for os i Pintsen? Er det ikke, som om den var skrevet for mig:

„Das Sternlein ist verschwunden;
Ich suchte ihn und her
Wo ich es sonst gefunden,
Und find' es nun nicht mehr!“

„Og dog er den paa sin bestemte Plads, skjønt vi ikke kunne se den“, svarede Hildegard. „Saaledes er det ogsaa med Gerhard, — vi se ham ikke, men Herren holder ham ved sin kjærlige Haand — hos Ham, der engang opførte sig til Himlen, for at bane os Wei til de Saliges Hjem, har han fundet sin faste Plads.“

„Ja“, sluttede Moderen dybt grebet, „og Han, der har hjulpet ham, vil heller ikke forlade os, det er min faste Tro. Han hjælper os jo daglig.“ (Fortf.)

Anm. Denne Fortælling vil blive fortsat og afsluttet i næste Halvaar.
Red.

En Audients hos Frederik den Store.

Fortælt af en Kandidat fra Thüringen.

(Overat fra Tydskt).

I Aaret 1766 kom jeg for første Gang til Berlin. Ved Visitationen af mine Sager paa Toldboden fandt man 400 Rigsdaler i Nürnberger Mynt, hvilke strax blev tagne fra mig. Kongen havde alt for flere Aar siden sat den Slags Mynt ud af Kurs i sit Land, sagde man, og her havde jeg den Frækhed at bringe sliig Kontrabande ligetil Hovedstadens Porte. Jeg undskyldte mig, sagde, at jeg kom fra det affides Thüringen og ingen Kundskab havde om det kongelige Forbud.

Toldinspektoren: „Den Undskyldning gjælder ikke; rejser man til en fremmed By med den Hensigt at tage Bopæl der, faar man paa Forhaand sætte sig ind i, hvad for Penge der gjælder paa Stedet“.

Jeg: „Hvad skal jeg nu gjøre? Man tager fra mig uskyldige Mand mine Penge. Hvad skal jeg leve af?“

Toldinspektoren: „Det faar blive hans egen Sag, og jeg vil lade ham vide, at han har at skaffe sine Sager ud af Toldboden, saa snart de ere efterseede“.

En Mand med en Haandfjærre blev talbet til for at befordre mit Løi videre. Han førte mig til „Den hvide Svane“ i Jødegaden, fastede Løiet af Hjørren og forlangte fire Groschen. Jeg havde ikke saameget, men Barten kom til, og da han saa, at jeg havde en Hjørdyne, en Ruffert fuld af Løi, en Sæt fuld af Bøger og andre Smaating, betalte han Manden og lod mig faa et lidet Bærelse til Gaarden. Jeg boede der i 8 Uger uden en eneste Skilling — i Frygt og Angst. En Advokat B. kom oftere til Gjæstgiverstedet i Forretninger. Med ham blev jeg kjendt og fortalte ham min uheldige Skjæbne. Han forpligtede sig til at staae mig mine Penge tilbage, og jeg lovede ham en Louisdor for hans Bryderi. Jeg maatte strax følge med ham; vi kom til et stort Hus. Her lod B. sig melde ved en Tjener, og vi fik strax Afgang til Ministeren. Advokaten foretog Sagen og sagde blandt Andet: „Sandt nok, Kongen har sat disse Mynter ud af Kurs, de skulle ikke gjælde i hans Land, men det vidste den Fremmede ikke, og det kongelige Forbud siger ikke, at saadanne Penge skal tages fra Besidderen osv.“ „Monsieur“ sagde Ministeren, „er I den Mand, der vil omgaa min Konges Mandater (d. e. Forordninger)? Jeg skjønner, I har lyst til at komme i Arrest, tal kun videre, I skal snart opnaa den Gre“ osv. Hvad gjør min Advokat? Han tog sin Afsted i al Underdanighed; jeg fulgte ham, og da vi kom ud paa Gaden igjen, forsvandt han. Saavidt bragte han min Sag.

Endelig fik jeg det Raad at henvende mig til Kongen med en skriftlig Supplik, som i al Korthed maatte indeholde det Væsentligste. Jeg forfattede en saadan, renskrev den og havde den Driftighed uden at have en Skilling i Lommen at begive mig med den til Potsdam, hvor

jeg strax havde den Lykke at se Kongen for første Gang. Han var ude paa Slotspladsen, hvor Soldaterne øvte sig. Da Exercitsen var forbi, gik han ind i Haven; men fire Officerer forblev paa Slotspladsen og spadserede frem og tilbage. Jeg vidste af bare Angst ikke, hvad jeg skulde gjøre, men trak mine Papirer op af Lommen. Foruden Børnskriftet medbragte jeg to Testimonia og et Pas fra Thüringen. Officererne blev mig var og kom hen og spurgte, hvad Breve jeg havde. Jeg overleverede dem da mine Papirer, og da de havde læst dem igjennem, sagde de: „Vi vil give ham et godt Raad. Kongen er idag extra naadig, og han er for Diebliffet alene i Haven. Gaa lige efter ham, og din Lykke er vis“. Det vilde jeg ikke; min Urefrygt for Kongen var for stor. Da greb de mig, En ved den ene Arm, en Anden ved den anden. Afsted bar det til Haven, hvor de derpaa opfugte Kongen. Han stod just med Nyggen mod os boiet over en Plante, i Samtale med Gartnerne. Her maatte jeg blive staaende efter Officerernes Kommando med Hatten under venstre Arm, højre Fod frem — Brystet ud — Hovedet i Beiret —, holdende Brevene i den ustrakte højre Haand. Officererne trak sig tilbage, idet de paalagde mig at forblive i denne Stilling. Jeg adlod dem fuld af Frygt, uagtet jeg skjønte, at de drev Espog med mig, og blev staaende der ubevægelig som en Mur.

Officererne vare neppe ude af Haven, før Kongen reiste sig og blev mig var i min underlige Positur. Han sendte mig et Blik; det var, som om Solen gik tværs igjennem mig. Han lod en af Gartnerne gaa hen for at modtage mine Papirer og begav sig med dem ind i en af Havens Gange, hvor jeg ikke kunde se ham. Kort efter kom han tilbage:

med Papirerne i den venstre Haand. Han vinkede til mig at komme nærmere. Jeg skjød Hjertet op i Livet og gif lige op til ham. „Min kjære Thüringer“, sagde han, „jeg ser, han er bleven frataget de Penge, han har haft haardt nok for at erhverve ved at undervise Børn. Rigtignok skulde den Slags Penge ikke gjælde i mit Land, men siden J er fremmed her, kunde man have givet Eder Anledning til at sende Pengene tilbage og faa dem vekslet i gangbar Mynt. Men giv J Jer tilfreds, J skal faa Pengene tilbage og det med Renter. J Berlin kan man ikke leve for Intet“, vedblev han, „og før han kommer i Gang med sine Informationer vil den Smule Penge være gaaet med“. Jeg forstod vel nok, hvad Meningen af den Tale var, men min Urefrygt var saa overvældende, at Ordene sad mig fast i Halsen, da jeg vilde udbede mig hans kongelige Gunst. Fordi jeg var saa ensfoldig ikke at benytte mig af Leiligheden og bede om Noget, gjorde han mig heller intet Tilbud; men vendte sig og gif 6—8 Skridt, derpaa standsede han dog igjen og vinkede til mig at følge med. Jeg blev da underkastet følgende Examination:

Kongen: „Hvor har han studeret?“

Jeg: „I Jena, Deres Majestæt“.

Kongen: „Under hvilken Prorektor er han indskreven?“

Jeg: „Under Professor Theologie Förtsch“.

Kongen: „Hvem var de andre Professorer i det theologiske Fakultet?“

Jeg: „Buddäus, Dang, Weisjenborn, Walch“.

Kongen: „Har han ogsaa flittig hørt Biblica?“

Jeg: „Hos Buddäus“.

Kongen: „Det er ham, som har ligget i Krig med Wolff?“

Jeg: „Ja, Deres Majestæt“.

Kongen: „Gif det saa vildt til i Jena i hans Tid som i tidligere Dage, da Studenterne dængede hinanden uafslideligt, hvorfor man ogsaa kunde slynge:

„Den som i Jena for Hug blir sparet Han maa sig sig af Lykken bevaret“.

Jeg: Denne Usands er gaaet ganske af Mode, og man kan nu leve ligesaa stille og fredeligt i Jena som i andre Universitetsstæder; det gjælder kun at iagttage „die cur hic“.*) Ved min Afreise blev de saakaldte Renommister sendt til Eisenach af de durchlauchtige Nutritores Academiæ, der har de lært at forholde sig rolige.“

Nu slog Klokkeren Et. „Jeg maa afsted“, sagde Kongen, „Middagen venter“. Da vi kom ud af Haven, fandt vi de 4 Officerer ventende paa Slotspladsen; de fulgte Kongen ind i Slottet. Jeg blev staaende paa Pladsen; jeg havde Intet nydt i 27 Timer, havde gaaet 4 tydske Mile i dyb Sand og havde ikke en Skilling at købe Mad for. Det holdt haardt at holde Modet oppe længere.

Mens jeg stod der med bankende Hjerter, kom en Kammerhufar ud fra Slottet og spurgte: „Hvor er den Mand, som var sammen med Kongen i Haven?“ „Her“, svarede jeg. Denne førte mig da ind i Slottet til et stort Værelse, hvor der var Pager, Lakaiser og Hufarere. Hufaren bragte mig et lidet Bord hvorpaa der fandtes Suppe, en Ret Drefjød, en Ret Karper med Salat, en Ret Bildt med Agurkesalat, Brød, Kniv og Gaffel. Hufaren bød mig en Stol og sagde: „Kongen har ladet dette Maaltid servere og befaler ham (d. e. Dig) at sidde ned, og spise sig mæt“. Jeg var meget forelegen og vidste ikke, hvad jeg skulde gjøre,

*) Die cur hic, sig, hvorfor du er her d. e. hufst vaa din Bestemmelse.

især kunde jeg ikke gjøre mig fortrolig med den store Gæde at blive betjent af Kongens Kammerhufar. Jeg vilde nøde ham til at sidde tilbords med mig, men han afflog det. Jeg gav mig da i Bei med Netterne alene, og Kammerhufaren serverede den ene efter den anden og skjænte i Ol og Vin. Jeg spiste og drak af Hjertens Lyft. Konfekt (d. e. Sukkerbagværk), en Tallerken store sorte Kirsebær og en ditto fuld af Bærer paktede min Hufar ind i et Stykke Papir, for at jeg kunde have en Forfrifning paa Hjemveien. Saa reiste jeg mig da til sidst fra mit kongelige Taffel med hjerterelig Tak til Gud og Kongen for det herlige Maaltid. Et Dieblit efter kom en Sekretær ind; han overrakte mig et Brev til Tolddoden og mine Papirer og tællede op 5 Dukater og en Louisdor. „De Penge sender Kongen Dem“, sagde han, „for at De kan komme tilbage til Berlin igjen“. Derpaa førte han mig ud paa Slotspladsen igjen, hvor der holdt en kongelig Proviandtvoen med sex Heste, og Rudsken blev befalet at lade mig føre med til Berlin og ikke at forlange Drifkepenge. Jeg bad Sekretæren

overbringe min underdanigste Tak for al kongelig Naade, satte mig op og førte derfra.

Da vi kom til Berlin, gif jeg strax lige til Tolddoden og ind i Expeditionsværelset og overrakte det kongelige Reskript. Ober-Inspektøren brækkede Brevet og blev snart bleg, snart rød, medens han læste det; han sagde Intet, men rakte det til en Anden, som tog sig en Pris Tobak, satte Brillerne paa, læste det i Stilhed og sendte det videre. Den Sidste endelig vinkede til mig at komme nærmere og lod mig underskrive en Kvittering for Modtagelsen af 400 Rigsdaler i Brandenburger Mynt. Summen blev strax udbetalt. Derpaa blev en Tolddofficiant kaldet ind og befalet at følge mig til „Den hvide Svane“ i Jodegade og betale, hvad jeg skyldte for min Fortæring. Det var, hvad Kongen mente med, at jeg skulde faa mine Penge tilbage med Rente. Min Gjæld udgjorde 10 Daler 4 Groschen og 6 Pennige, som jeg havde forteret i 8 Uger, og dermed fik denne bedrøvelige Historie en lykkelig Ende.

En Dag i Jerusalem

i det sidste Aar før Kristi Fødsel *).

Hele Palestina og Syrien levede i en forventningsfuld Spænding. Mariamne, Herodes's ædle og afholdte Gemalinde, af det gamle maffabæiske Kongehus, var allerede falden som et Offer for sin Mand's mørke Mistanke, og nu havde Vagvædsler og Rænker ogsaa

bragt ham til at mistænke sine to Sønner med den Myrdede, Alexander og Aristobul, for at omgaaes med Planer mod hans Liv. En Domstol i Bethsot havde allerede dømt disse af Folket saa høit elskede Unglinge til Døden uden at se dem og uden at forhøre dem, tvungen

*) Nærværende Artikel er et Sammendrag efter et Afsnit i „Haandværker-Liv paa Kristi Tid, et Bidrag til den nytestamentlige Tids Historie“ af Prof. Dr. Franz Delitzsch, oversat og ledsaget med Forord af Pastor Dr. A. Chr. Bang.

der til ved Trusler. Saa ventede man da nu i Spænding paa, om det kunde være muligt, at en Fader vilde henrette sine Sønner, og det to saa ædle og uden Tvivl uskyldige Sønner.

Vi hensatte os i den Tids hange Forventning og oprulle Billedet af en Dag i det daværende Jerusalem.

Det er en Hverdag i Maanedens Si- van, som svarer til vor Juni. Stjerne- lyset begynder lidt efter lidt at blegne for den tidligt frembrudende Morgen- dæmring. De to Afdelinger af Tempel- vagten, som var forsynede med Fak- ler, har tiltraadt hinanden, at Alt er i Orden. De Præster, som kunde til- bringe denne Nat sovende, har nu staaet op, badet sig og iført sig sine Embeds- klæder. Tjenestens Forretninger for Dagen er blevene fordelte ved Lodkast- ning. Vassebækkenet, som stod Matten over i Vand, er trukket op, og Præsterne har vasket sine Hænder og Fødder deri. Da høres de første Morgenlyd fra den nedenfor liggende By. Præsterne stode i sine Trompeter, hvis Lyd, navnlig i denne Morgenstilhed, høres i den øvre og nedre, i den gamle og nye Stad.

Leviterne aabne nu paa Befaling af Hovedsmanden over Portvagterne alle Templets Porte. Man træffer Forbe- redelser til Morgengudstjenesten, hvis Middelpunkt var det daglige Offer af et Lam. Brændeofferalteret bliver gjort rent, og lidt efter antændes der paa de sammenhobede glødende Kul opstablede Brænde. Vagterne afløstes, og de tje- nestgjørende Leviter og Præster fra den foregaaende Dag affædiges. Alt dette sker ved Faklernes Lys.

Smidlertid iagttager Hovedsmanden Morgenens Frembrud. Paa hans Be- faling stige nogle Præster op paa Temp- lets Tinde, og naar det er blevet saavidt lyst, at man kan sjeelne det sydsøstlig for

Jerusalem liggende Hebron, raabe de de deroppe: „Barkai ad Chebron“ (det er lyst lige til Hebron), og vieblik- kelig gjenslyder Raabet: „Præster, kom- mer hid til Eders Tjeneste! Leviter hid til Eders Pulpit! Israelliter hid til Eders Plads!“ Det sidste Raab gjaldt de hver Uge værlende Repræsentanter for det hele Folk, som vare nærværende ved Dfringen og ogsaa tilbragte Natten i Templet.

Der bliver med Et Liv i Byen. I Antoniaborgen klinge militære Signaler, og under Oljehjergets Cedre aabnes de talrige Boder. Henad Hovedgaden, som fører op til Templet, se vi Røghand- lerne og Bevelererne skynde sig afsted til Tempelbazaren i Hedningernes For- gaard. Mange, som ville deltage i Morgengudstjenesten, begive sig ogsaa ad denne og andre Gader op til Templet.

Men ikke Alle gaar derhen for at for- rette sin Morgenbøn. Jerusalem har Hundreder af Synagoger. Den ærbare Borger derborte, som bærer Bønnekap- pen under Armen, gaar til Kobberfla- gernes Synagoge, hvor han har sin be- talte Stol, medens hin Dame med det af Frisøren pnyttede Haar og Rosenbu- ften ikke vil skjule sit kostbare Morgen- toilette bag Damegitteret i en Synagoge, men med trippende Skridt begiver sig op Tempelbjerget for at lade sig se i Kvin- dernes Forgaard. De, som gaa til Bon- nen, sprede sig i de forskjelligste Retnin- ger. De fleste se bekhvredede ud, og to kunne ikke tale sammen, uden at se sig sky omkring. En værdig, gammel Mand med langt Skjæg og to hvide Loffer foran mumler, idet han gaar forbi Theatret paa Morterpladsen: „Jeg takker Dig, min og mine Fædres Gud, at du har andist mig Lod blandt dem, som besøge Skolerne og Synagogerne, og ikke blandt dem, som finde sin For-

noielse i Theatret og Cirkus. Hans Hustru, som gaar ved hans Side, siger sagte „Amen“, og ser med Taarer i Øinene hen til Mariannes Taarn, idet hun hvisker: „Du har udført, ædle Mariamme.“

Solen er imidlertid staaet op, og Morgenbønnen begynder. Samtidig med denne foregaar Offerhandlingen i Templet. Sin Farisæer, som overrastes af Bønnetimen paa Gaden, standser pludselig sin Gang for at bede, og Arbeideren, som er oppe i Frugttræet med Frugtkurven, holder op med Indsamlingen og forretter sin Morgengudstjeneste i dette Naturtempel mellem Grenene. Overalt beder man. Kun i Herodes's Palads er Alt stille. Tyrannen sover endnu, og hans Snyltegjæster gaa paa Tærne. Folket beder, og overalt forener det med sine Bønner et Suk om Befrielse fra Tyrannen og Forbønner for Aristobul og Alexander, som den unaturlige Fader har ladet indespærre i et Fængsel, og hvis Skjæbne nu imødeses med Bekymring af det hele Folk. Imidlertid var selv ikke en Herodes's Regjering for slet til at have paa sin Side en Mængde Leiesvende, Partigjængere, Snyltegjæster og Spidsborgere saasom Hofbagere, Hofparfumerer osv.

Efter Morgengudstjenesten udfolder der sig et hyderst broget og bevæget Liv udover Byen. Middelpunktet derfor var Torvet, som laa i den nedre Del af den gamle By. Med dette Torv maa man imidlertid ikke tænke sig en firkantet Plads med et Raadhus. Jerusalems Raadhus laa paa Kythus-Terrassen, og Torvet nedenunder lignede snarere en lang bred Gade end en aaben Plads. Paa begge Sider stod der i Rækker om hinanden Butiker, Boder og Bænke. Her sælges fint Vagværk af ephraimistisk*)

*) Fra den i Joh. 11, 54 omtalte By Ephraim.

Hvede, om hvilket Høferne kjøbte i den Tanke atter at kunne sælge det med Fordeel i de fjernere liggende Bydele. Der sælghedes Honning- og Rosinfager, som med begjærlige Blikke betragtes af en liden Pige, der bærer Dæstifter i sine Øren istedenfor Ørenringe. Længere borte møder man En, som sælger afslags Fisk fra Liberias Sø. Saa støder man paa en hel Udstilling af Smykker og afslags Prydelser for Bærelser, ja selv falske Tænder med Guld- eller Sølvtraad til at fæste dem med, er her at faa. Hift udraaber en sin Dibs, d. e. Druesirup, en anden anbefaler sine ægyptiske Rindser af første Sort, en tredie har Karve tilsalgs og dreier Pebermøllen. Her, hvor der er frie Pladse foran Husene, har de Haandværkere, hvis Arbeide tillader det, indrettet sig Verksteder paa Gaden og arbeide saa flittigt, at de ikke engang rejse sig for at hilse de forbigaaende Skriftlærde. Her slaar en Stomager Overlæderet paa Sandalkaalen, derborte sætter en Strædder vakre Fryndser paa en staselig Bønneskæppe, hift hamrer en Vaabensmed paa Haandtaget af en Kaarde af slyst Staal. I de mindre besøgte og mere styggefulde Gader, som f. Ex. Slagter- og Udkardegaden, er det til Gaden henlagte Haandværk repræsenteret paa endnu flere Maader og i større Stil.

Torvet bliver stedse mere og mere fuldt. Fra alle Porte strømme Kjøbere, Sælgere og Kysgjerrige derhen. Nede ved Torvporten, hvor Dagleierne samt det forslagne Vældriverselskab har sine Holdepladse, er Mennesketrængselen størst, og her hagler det med bidende Bemærkninger og Spotteglojer over de Forbigaaende.

Gaar vi ud ad Torvporten tvertigennem den nedre By, saa komme vi gennem Porten paa Maffabærmuren, der omgiver denne, ud i det Frie, og naar

vi saa høie af mod Sky, komme vi gjennem Porten Gemith til det øvre Torv mellem de maffabæiste Kongers Bolig og Herodes's Palads, som endog overstraalet Templet i Pragt. Og saa her er et broget Folkeliv, men ikke at sammenligne med den lystige Folkestimmel paa det store nedre Torv. Det gaar her mere stille og fornemt til. Her har de af Herodes særlig begunstigede Haandværk sit Sæde i den polytekniske By — saaledes kalder Kristeas Jerusaleum. Frembringelser af Billedhuggere, Kunstgartnere osv. findes især her. Der har en Guldsmed udstillet en Terpole, d. e. en i dreuet Arbeide forfærdiget Vinstok; i Nærheden deraf har en Pottemager udstillet sine Husholdnings- og Nipsgjensstande af hvidt og sort Ler. Her salbdes Jerusalems skønneste Figener fra den af det nedrindende Dfferblod gjødede Rosenhave — osv. Dagens Hede føles nu allerede tydeligt, da den fra Middelhavet friskt blæsende Morgenvind har lagt sig, og den store Cisterne midt paa Torvet er beleiret af Unge og Gamle. Under tiden viger Mængden sig til Side for at gjøre Plads for en kongelig Rideknekt, eller de Kjøbelystne træde tilbage for at give den kongelige Gilding, som nærmer sig, Fortrinnet. Men en ung galilæisk Mand, som har udbredt et firkantet Vinklæde paa Jorden og derpaa stillet en stor Krukke med Libanons-Olje og ved Siden deraf som Løffemiddel en hjempestor Vandmelon, ser trodsig og lystig paa alt dette Kryberi. „Hvorfra er du?“ spørger en liden skjældende, tyndskægget Mand, til hvem han i et Lærag, som tjener ham til Maal, udmaalte af sin Olje. „Jeg er fra den By, der ligger som en fri Fugl paa Bjerget!“ Han mener Sepphoris. Naar han blandt de forbigaende ser en Mand, som paa den ene Side har røde og blaa,

paa den anden grønne og lysegule Traade trukne gennem Drene — det er en Farver, som paa denne Maade er sit eget Skilt — ler han og raaber til Vedkommende: „Mester Tobias, kan I ogsaa farve rødt (adom) til hvidt?“ Det var en Hentydning til Edomiten Herodes. En herodianisk Politispion skynder sig efter Torvvagten, og da to Soldater besaler Ynglingen at følge dem, gjør han Modstand med en saa herkuliff Kraft, at han ikke er at røkke af Pletten. En Mennessemasse samler sig. Soldaterne blive selv hange for dette Oplob lige i Nærheden af Paladset, og medens den ene brydes med ham, render den anden ham Sværdet i Livet. Med de Ord: „Hjem søge vil han dine Misgjerninger, Edoms Datter, og aabenbare dine Synder!“ styrter den unge Mand til Jorden, og hans Blod strømmer ud blandet med Libanons-Oljen fra hans væltede og ituraadte Kar.

Der høres Udbrud af Bræde over denne raa Volds handling, Udbrud af Fortvilelse over den saa stammelig underkuede Frihed, af Smerte over den unge Frihedsmartyrs saa frekt udgydte Blod. Men alt bliver pludselig stille, da man ser en Mand nærme sig, som hele Jerusaleum hadede og frygtede. Det var Hofbarbereren Tryphon, som stod i høi Gunst hos Herodes, men paa en sørgelig Maade misbrugte sin Jndflydelse hos den grusomme, tyranniske Konge. Uden at forandre et Træk ved Synet af den Dræbte sagde han blot, idet han gik forbi: „Venner, I stadfæste Ordsproget: Hvor Dren falder, der er mange Slagtere!“

Dagen er lummer, men endnu lumrere er Sindstemningen i Jerusaleum. Der har atter udbredt sig et Rygte om, at Herodes igjen har haft et Anfald af

Kasari og svoret Hundreder Døden. Man ved endog at fortælle, at Hofbarbereren Tryphon, som indtil idag har kunnet glæde sig ved Kongens Tillid, for et Dieblisk siden er kastet i Fængsel, og at Kongens Bødler nu bearbejder ham paa Pinebænken, medens Retsbetjente bringe hans Bekjendelser paa Papiret. Overalt, hvor vi komme hen, møde vi Spørgsmaalet: „Ved I Intet om Mariannes Sønnier? Det heder, at de endnu holdes fangne i den sidoniske Landsby Platane, men en bedre underrettet ved at fortælle, at de er bragte til et langt fastere Fængsel, nemlig til Tyrus. „Han vil myrde dem!“ heder det overalt. Og Folket spaaede sandt. Nogle Dage senere kom det Sørgebudskab til Jerusalem, at Alexander og Aristobul var blevne kvalte, efterat de i Forveien var blevne slæbte fra Tyrus til Sebaste.

Men i Jerusalem dryppede de følgende Dage af Blod. Den daglige Gadefeining var et gyfseligt Arbeide. Kongen havde for det i Theatret forsamlede Folk betegnet sine Hærførere og Tryphon som Majestætsforbrydere. Jerusalems Pøbel viste sig i sit løsslupne Kasari mod de fordetmeste forhadte Hærførere. Tre hundrede bleve myrdede.

Da blev der bedet, at dog Guds Messias snart maatte komme og gjøre Ende paa al denne Glendighed og Gruksomhed. Og se, Tiden var nær forhaanden. Naar Jesus af Nazaret nogle og tretti Aar senere træder ud af Borgen Antonias Jernport og bærer sit Kors langs via dolorosa til Golgatha, da er Herodierne's Time, da er Forløsningens Stund slaaet.

(Nordisk Familieven.)

En Slavindes Missionsverk.

Men I ere en udvalgt Slægt, et kongeligt Præstedom, et helligt Folk, et Folk til Eiendom, at I skulle forkynde hans Dyder, som kaldte Eder fra Mørket til sit underfulde Lys. 1 Pet. 2,9.

Paa Kaukasus i Georgien bor der et Lidet Folk, der fra gamle Tider af er bekjendt under Navnet „Iberier“. Allerede tidlig, medens Alt rundt omkring endnu sad fangen i Dødens Mørke og Skygge, var dette Folk i Besiddelse af alle Evangeliets Betsignelser. — For omtrent 1500 Aar siden, 300 Aar efter vor Herres Fødsel, blev dette Bjergfolk fra Hedenskabets mørke Nat ført tilbage til den gode Hyrdes Jesu Lyse og fredelige Faaresti. Dermed gif det til paa følgende underbare og i Sandhed herlige Maade :

Iberierne vare indviklede i Krig med et Folk, blandt hvilket Kristendommen allerede have vundet noget Rum. Efterat de havde vundet en Seier over dette, slæbte de blandt andet Bytte ogsaa en ung Pige bort med sig fra et Sted i det fiendtlige Land. Deres Hensigt hermed var at sælge hende som Slavinde i deres eget Land. En fornem iberisk Familie kjøbte det fremmede Barn, men anede ikke, hvad for en Stat de kjøbte sig i Pigen. Pigen var nemlig en Jesu Kristi Brud, et Aar fuldt af guddommeligt Lys og af guddommelig Baruhjerlighed. Saaledes levede da den arme Bortrøvede et ensomt Liv i denne vilde, afgudsdyrkende Horde. Dog, som der end i London mangen en Taare i hendes Dø, saa tabte hun dog ikke Modet.

Hendes Frelser og Forjættelsen om hans stadige Nærverelse var hende den største Trøst i hendes Glendighed. Med stille Bøllighed gjorde hun, hvad der blev hende befalet, ja mere end det. Just dette tjenstfærdige Væsen og den store Trofskab, som hun udviste, og som var en Sjældenhed blandt Iberierne, erhvervede hende inden kort Tid Alles Tiltro og Kjærlighed.

Nu hændte det en Dag, at man efter Landets Skik bar et sygt Barn fra Dør til Dør, for at de, som maatte kjænde et Lægemiddel imod Sygdommen, skulde opgive dette. Ingen vidste Raad; ja de fleste forundrede sig endog over, hvorledes man endnu kunde nære noget Haab om dette Barns Redning, og Forældrene droge derfor sin Vej videre frem, idet de stadigen bleve mere og mere sorgfulde og nedbøiede. Da kom En, jeg ved ikke hvem, paa den Tanke, at man ogsaa skulde bringe Barnet til den Fremmede, om hun maatte fra sit Hjem kunde kjænde et Mittel. Naar man er kommen til den yderste Grændse, naar der ei længer er noget Haab, da er man saa tilbøielig til at lytte til og følge ethvert Raad. Derfor blev da den lille Seng ufortøvet baaret hen til det Hus, hvori Nunnia, saa hed den kristne Pige,*) tjente, og man kaldte hende ud. Nunnia kom ud og hørte Folkets Begjæring. Forlegen svarede hun: „Nei, jeg stakels Pige formaar ikke at raade Eder. Dog ved jeg at nævne Eder En“, tilføjede hun med en mere oplivet Mine, „som ikke alene formaar at give Eder Eders Barn igjen fra denne Sygdom, men endog fra selve Døden.“ — Paa de Bekymredes hurtige Spørgsmaal, hvem

det var, og hvor han boede? svarede hun: „Han er en stor og mægtig Herre og sidder høit oppe paa Himmelfronen; men ikke desto mindre bøier han sig gjerne ned til Alle, som attraa ham, og han er selv Kjærligheden og Barmhertigheden“. — „Ei, saa gaa!“ raabte Bærerne, „gaa og hent ham“. Og Vigen gik og bøiede Knæ for den Herre Jesus Kristus og bad: „Mabenbar Dig, vis Dig og hjælp for Din Guds Skyld, o Herre Jesu!“ Og just som den fromme Bederske vender tilbage med sin Guds Amen i det glad bevægede Bryst, se, da slaar ogsaa det syge Barn sine Øine op, ser sig smilende omkring og er helbredet.

Verusede af Glæde droge de henvynte Forældre hjem med sin Stat, og hver den, som mødte dem paa Veien, maatte høre det Store og Herlige, som var dem vederfaaret. Jovrigt tilskrev man ikke Den Undergjæringen, som havde gjort det, men derimod Slavinden. Hende ansaa nu Folket som et høiere, overmenneskeligt Væsen. Som baaren paa Bindens Vinger ryngtedes snart det Skeede over det hele Land. Det kom da ogsaa Dronningen for Dre, og da hun kort Tid efter faldt i en svær Sygdom, var hendes første Tanke: Hvem hjælper? — Den fremmede Slavinde. — Hun sendte Bud til hende og lod hende bede om at komme til sig. Nunnia afflog imidlertid Indbydelsen og blev hjemme. Det forarsagede hende nemlig dyb Smerte, at man syntes at ville tillægge hende en Dre, som alene tilkom Herren. — Dog, hvad skede nu? Dronningen lader sig bære hen til hende. Da Nunnia ser dette, gribes hendes Hjerte af en dyb Rørelse. Hun beder, og virkelig drager Dronningen helbredet hjem. Da Miraus, saa hed Kongen, ser sin elskede Hustru vende frisk og sund tilbage, bli-

*) Efter den armeniske Tradition. Kirken har bevaret hendes Minde under Navnet Christina.

ver han ude af sig selv af Glæde og gjør Anstalter til at sende Undergjørerfsken de rigeste og kosteligste Gaver. Fyrstinden raader ham imidlertid fra dette Forehavende, hvorved han, som hun forsikrede, alene vilde bedrøve Pigen, thi dette gaadefulde Barn forsmaaede alle jordiske Goder og ansaa sig kun da for at være belønnet for sin Tjeneste, naar man med hende vilde bøie Knae for hendes Gud. Dette forekom Kongen meget forunderligt, uden at det dog gjorde noget videre Indtryk paa hans Hjerte. Overhovedet blev det himmelske Lyk, som ved dette Dobbeltunder havde lyst ind i det iberiske Mørke, for det Første uden nogen paafølgende Virkning. Dog, hvad skede senere? — Kongen er paa Jagt. Idet han sætter efter et vildt Dyr, forvilder han sig i Forfølgelsens Hede ind i en stor Skov. Her bliver han overrasket af et mørkt Laageveir, hvorved han bliver aldeles stilt fra sit Følge. Han ved ikke mere, hvor han er; han søger en Udvei, men finder ingen. Altid forvilder han sig dybere og dybere ind i den ensomme Skov. Aftenen falder paa. Hans Forlegenhed stiger til det Yderste. — Han støder i Hornet, men Klofternes Ekko er det eneste Svar, som, idet det gjør Ensomheden end mere folbar, toner ham imøde. — Da erindrer han den fremmede Pige, og hvad hun fortalte om sin store og usynlige Konges Magt. Han mindedes, at hun sagde, at hans Slot og Thronsal var høit ophøiet, men at han ikke destomindre var tilstede overalt, hvor man attraaede ham. — „Er det saa“, tænkte Mirans, „hvad er saa til Ginder for, at han ogsaa viser sig for mig?“ Som han tænker dette, kaster han sig paa Knae i Skovens Ensomhed, og gjennembevæet af en hellig Andagtsghsen, begynder han: „Du, som den Fremmede kalder sin Gud, Jesus, lever

du, er du almægtig, o saa vis det og hjælp mig ud af dette Vildnis. Labne mig en Udgang, og mit Hjerte, mit Liv og Alt, hvad jeg er og har, være dit“. Saa bad han og mente det saa, som han bad. — Neppe ere Ordene komne over hans Læber, saa ruller den mørke Laagefth sig sammen som et Teppe, og Himmelen viser sig atter klar og blaa. Neppe har den overraskede Konge gjort nogle Skridt fremad i Stoven, saa opdager han med en Gang, hvor han er, og finder Veien ud. Lyffelig kommer han tilbage til Sine. Hans Hustru er den Første, som han med dyb Rørelse fortæller, hvad der er mødt ham. Nu tvivlede de ikke mere: *Slavindens Gud er den levende, den sande Gud.* Med egne Hænder have de taget paa ham som saadan.

Den følgende Dag er deres første Gang hen til Nunnia. Ogsaa hun, ja hun fremfor Alle, maa høre det Store, som har tildraget sig. Dybt bevæget i sin Sjæl fortæller Kongen hende det oplevede Under, og derpaa gribe de begge, Kongen og Dronningen, Pigens Haand og bede: „D, sig os Mere om din Jesus“.

Fra den Stund af saa man Hersterparret som lærelystne Born at sidde ved den ringe Slavindes Fodder, og Nunnia fortalte dem med vundigt Enfold, hvad hun vidste om sin Frelser og hans Gjerninger, og hvor smelter, hvor udvider sig, hvor brænder ikke hendes Hjerte under dette! Længe varer det ikke, saa viser der sig et endnu fjønnere Skuespil. Se, en Missionær i Kongekrone, en Forhynderste om Kristo i Dronningtaabe! — Det forekommer begge, som om de ikke kunne give deres Folk nogen bedre Betsignelse, end naar de ogsaa forkyndte det om den Gud, som er bleven Mennefte. Saa staar da Kongen der og prædiker for

Landets Mænd, og Dronningen prædiker for dets Konger og Piger. Herren ser med Velbehag paa disse Vidner, og Folket modtager med Glæde det gode Ord. Jesus holder sit Indtog i den vilde Ordens Hytter og Hjerte. En ny Skabelse fremblomstrer i denne mørke Menneskeørken. Paa Afgudsaltarnes Ruiner stige vakre, lyse, smaa Kristentirker i Beiret og gjenlyde af lutter Lovprisning over Hans Naade, som ogsaa her selv havde antaget sig sin Hjord. En ny Livsaand begynder i vore Dage at vifte gennem denne lille Kirke. Virksomme og benaadede Budeerere udfolde her paany Korsets Banner, og paa en

høist glædelig Maade bliver det mere og mere aabenbart, at den Naade, som før halvandet tusinde Aar siden paa saa underfuld en Maade blev planiet paa dette Zinbjerg, ingenlunde er vejet bort fra det.

Mindet om den simple Pige, som Herren havde udvalgt til sit Bertøi blandt Iveriernes lille Flok, lever endnu i Kristi Kirke, og hendes himmelske Fødselsdag (Dødsdag), den 15de December, kan, saa ofte som den vender tilbage, tjene os til Missionsfest; thi den minder os om, hvorledes Herren ved de Ringeste blandt Sine, endog ved en arm Slavinde, kan grunde og udbrede sit Rige. (Nat og Morgen.)

Den tabte Ring.

(En sand Begivenhed).

En ung forlovet Dame havde faaet mange smukke Foræringer af sin Forlovede og deriblandt en kostbar Ring, besat med Safirer. Hun havde en Eftermiddag været ude at spadserere med ham; da de kom hjem, var der ankommet en Pakke nye Moder, som hun da strax maatte prøve. Hun spillede igjennem flere Stykker og blev saa en Stund siddende i Samtale med sin Moder og sine Søstre. Middagen nærmede sig, og den unge Dame maatte i største Ekhindning klæde sig om, for betids at indfinde sig ved Bordet tilligemed Husets Gjester. Paa Veien til Spisestuen opdagede hun, at hun havde glemt sine Ringe; hun bad da en af Tjenerne stige til hendes Kammerpige, at hun vilde finde dem paa Servanten — hun havde taget dem af, da hun vaskede sig. Et Dieblit efter bragte Tjeneren hendes Ringe paa en liden Præsentballe. Den unge Dame tog dem, men udbød strax:

„Der mangler en — min Safirring, vær saa god at gaa tilbage, og bed Pigen se efter den.“

Han blev nu længe borte, og da han kom tilbage, underrettede han sin unge Frøken om, at der ingen Ring var at finde.

„Den maa være der“, svarede hun; „jeg lagde dem der allesammen; men, naar vi har spist, skal jeg selv gaa og se efter.“

Længe søgte baade hun og hendes Søstre, men ingen Safirring fandtes. Den unge Dame tog sig derte meget nær, ikke paa Grund af Ringens Værdi, men fordi hun havde faaet den af sin Forlovede, og det var et Familieflykke, som han satte megen Pris paa.

„Ringene var der og maa findes“, sagde hun meget bestemt, og atter begyndte de Alle en Sagen, der dog viste sig ganske frugtesløs.

Sagen sit nu et alvorligt Udseende, og den unge Piges Moder fandt, at den nøie burde undersøges. Kammerpigen havde i mere end ti Aar været i Familien og var en høist paalidelig og brav Pige. Hun forsikrede høitidelig, at hun strax var gaaet til Servanten, hvor hun fandt de fire Ringe liggende, men ikke Saffirringen, som hun kjendte af Udseende — de fire, hun saa, havde hun leveret Tjeneren.

Man undersøgte nu, om nogen Anden havde været inde i Værelset, og det viste sig da, at en ung Pige, der nylig var kommen i Tjeneste i Huset som Stuepige, havde været derinde, strax efter at den unge Dame havde forladt det og var gaaet ned til Middagsbordet. Mistanken faldt da paa hende som den eneste Person, der muligens kunde have taget Ringen, og skjønt den hele Familie nødig vilde bestynde hende for Tyveri, thi det var en særdeles godslig, tæffelig Pige, saa syntes de dog ikke, de kunde lade Sagen gaa upaatakt hen. Husmoderen tog den unge Pige for sig i Gurum, sagde hende, at man frygtede for, hun havde ladet sig forlede til at stjæle Ringen og bad hende tilstaa sin Forseelse og strax give den tilbage, saa skulde hun erholde Tilgivelse for, hvad hun havde gjort. Næsten fra sig selv af Sorg og Harmen paastod Pigen, at hun var uskyldig og bad, at man vilde lade Politiet hente og lade alle hendes Sager gennemføge.

Dette skede, men uden Nytte; ingen Ring fandtes. Mistanken vedblev imidlertid at hefte ved den uskyldige unge Stuepige, som man antog maatte have fundet Midler til at skjule Ringen saa godt, at den ikke opdagedes. Man havde ingen Beviser imod hende; men de andre Tjeneres kolde Blikke var ikke at udholde for hende; hun opsaagde derfor sin Tjeneste og tog, nedbøiet af Sorg og med en Plet paa sit Navn, tilbage til sit Hjem.

Flere Dage forløb, den unge Dame sørgede meget over Tabet af sin Ring, og lovede atter og atter aldrig oftere at lægge sine Smykker saa skjodesløst fra sig. Hun var ogsaa bedrovet for den unge Tjenestepiges Skyld og bebreidede sig at have lagt Fristelsen i hendes Bei. Hun havde ikke været ude af Døren siden hin Dag, da denne ubehagelige Begivenhed indtraf; thi Veiret havde været koldt og regnsuldt, og mange Sykler hjemme havde afholdt hende fra at gaa ud; men nu var der indruffet en Forandring i Veiret, og en smuk, solklar Morgen beredte hun sig til at gaa en Tur med en af sine Søstre. Pigen bragte Reisetøiet. Da den unge Dame greb sin Kluffe, faldt et Par Handsker ud af den. De faldt saa tungt ned paa Bordet, at hun uvilkaarlig udbrød: „Hvad er det?“ En haard Gjensand kjendtes i en Finger af den ene Handske. En brændende Rødme afløstes af Dødblegghed paa den unge Dames Ansigt. Hun sank ned paa en Stol, idet hun udbrød: „Nei, dette kan jeg aldrig tilgive mig selv! Den stakkels uskyldige Pige. Hun har ikke taget min Ring; se, her er den.“

Og saaledes var det, Ringen sad igjen i Handsken, som hun hin Dag saa hurtigt havde taget af sig og stukket ind i Kluffen, da hun gif hen til Pianofortet.

Skjønt hun var glad over atter at have faaet sin Ring igjen, var hendes Glæde dog fordunklet ved Tanken om, hvad den stakkels Stuepige havde lidt for dens Skyld. Hun tog strax, ledsaget af sin Moder, hen til Pigenes Hjem, hvor denne opholdt sig hos sin Moder, der var Enke. Sorgen havde virket saa stærkt paa den stakkels Pige, at hun var bleven alvorlig syg og saa tilfængs. De gode Næsteheder, som hendes forrige Herstabs bragte hende, havde imidlertid en god Virkning, i Forening med al den Venlighed og Hjerte-

lighed, som de to Damer viste hende. Skjønt Lægen havde fundet hendes Sygdom betænkelig, varede det dog nu ikke mange Uger, før hun atter var frisk igjen.

Ikke længe efter havde den unge Dame Bryllup, og i hendes nye Hjem fik Higen en god Tjeneste, og endnu lykkeligere blev hun, da hendes Moder blev Portnerste

og fik sin Bolig i det vakre Portnerhus, der tilhorte Herregaarden. Denne Historie fik saaledes en god Ende; men hvor ganske anderledes kunde den ikke have endt. Man maa vogte sig for at bestynde Nogen, naar man ikke har syldbestigjorende Beviser; thi man kan gjøre den Bestyldte ulykkelig for hele Livet, og maaſte selv forsilde opdage Sandheden.

(For Ungd.)

Oplosning paa Gaaderne i No. 11.

No. 167. Donau, Don, (Det sorte Hav). No. 168. Strawberry.
No. 169. A Pillow.

Blandinger — Nyt og Gammelt.

Fiskumfossen. — Om denne Foss skriver en Turist til en norsk Avis: Af Norges talrige Fosse er der ikke mange, som kunne sættes over Namsens mægtige Fald nedenfor Gaarden Fiskum. Jeg saa den under lidet gunstige Omstændigheder, efter en lang Tørſe og paa en Tid, da saagodtſom al Høifjeldsſne er smeltet. Elvens Vandmasse var ikke stor, og i selve Fossen var der ikke mere Vand, end at et stort Stykke Fjeld laa bart i den øvre Del af Faldet, som ellers i Regelen skjules af Vandet. Alligevel gjorde Fiskumfossen et imponerende Indtryk. Namsen er allerede deroppe i sin øvre Del en mægtig Elv, skjønt den endnu kun har modtaget en mindre Del af de Tilløb, der give den de mægtige Vandmasser, som den ved Namsøs vælter ud i Fjorden. Fossen ligger i de vakreste Omgivelser. Skoven gaar næsten overalt lige ned til Elven, og hvor Skraaningerne ere for bratte til, at Graerne kunne sætte sig paa dem, træder Fjeldet frem i Dagen med bratte Stup. Gjennem en vakker Kamme ser man saaledes hen til det Sted, hvor Namsen

styrter ud over den omtrent 30 Meter høie Fjeldskraant og dammer Fiskumfossen. Der er No over Landstødet; alene i Fossen er der Bevægelse. Denne er ikke aldeles lodret, saaledes som man ofte hører; men Skraaningen er dog ikke stor. Da Elven umiddelbart nedenfor Faldet gjør en Bøining, ser man Fossen lidt paa skraa, hvilket vistnok hidrager til at forhøie Virkningen af dette vakre Skue. Fosseduren var selv nu meget stærk; men naar Namsen har sin fulde Vandmasse, maa den rimeligvis være aldeles overvældende. Et Besøg ved Fiskumfossen under en Flom maa i det Hele være høist interessant. Naar man ser den paa en Augustdag, er man for en hel Del henvist til at gætte sig til, hvad den kunde være.

Fra Kjøbenhavn berettes, at den danske Regjering staar i Underhandling med de Forenede Stater om at sælge de danske Der i Vestindien (St. Croix, St. Thomas og St. Jean) for 6 Millioner Dollars. (Handelen var afsluttet i 1866, men dengang traf Regjeringen i Washington sig tilbage).

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

Ayttig og underholdende Læsning.

Et og tyvende Bind.

Udgivet af N. Thronsen.

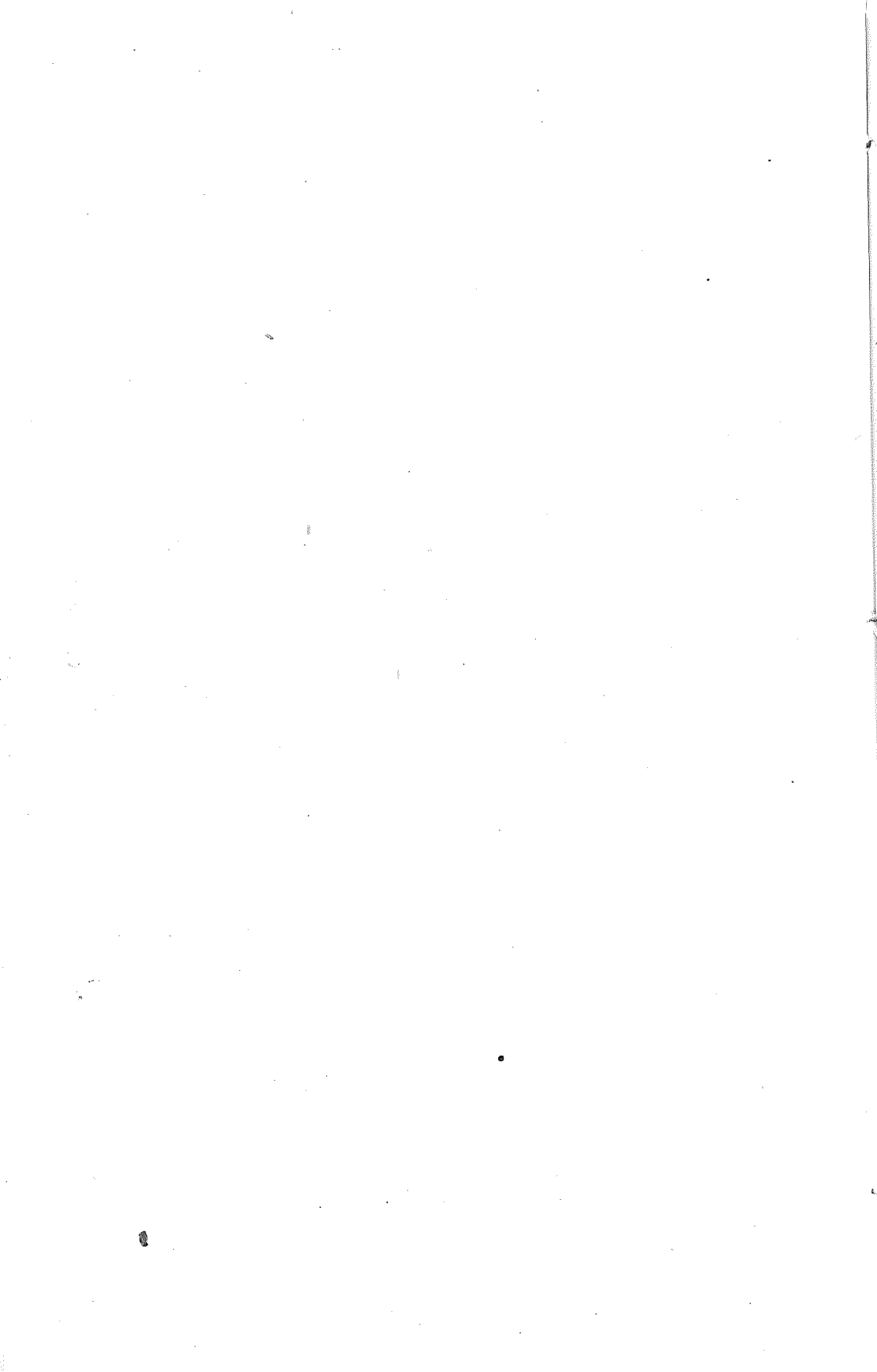

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Trykkeri.

1881.

Indhold af 21de Bind.

	Side.
I Land i Quebec	1
Familien Hellsbringen 10, 33, 65, 106, 129, 161, 204, 229, 261, 295, 326,	
Fattigmands Suk ved Marskiftet	19
Nogle Eiendommeligheder ved Misfistippifloden	20
Den gavmilde Mand's Hest	23
Dr. Alexanders Monosyllable Poem	24
Panama-Kanalen	25
Gaader (omtrent i hvert No.)	
Opløsninger i hvert følgende No.	
Blandinger (i Slutten af hvert No.)	
Dr. Martin Luther 44, 76, 97, 138, ...	173
Midnatssalen i Bodo	50
To tydske Robinsoner	52
Gamle Folk	56
Fabler 58, ...	315
Literatur. („Den frie Tanke“ af Naville anmeldt)	83
En Stomagerregning	85
En liden Forelæsning for Gutter om Husfliden	91
Lidt om Kunstens Fremstilling af Moses og Evangelisterne	119
Svenskerne og den konstitutionelle Konflikt i Norge	121
Gud er evig	146
Kunstige Diamanter	146
Fra gamle Dage	147
Noget om Husfatten	148
Trætosler	152
In a little Lady's little Album	154
Den forurettede Hest	154
En liden Forelæsning om J3	181
Frelst ved Trommen	185
Sidsef 193, ...	243
Pilegrimsfang	217
Et Bink til Farmere	217
Hvedemyggen, et Eventyr	218
Profesjor Jacobsen (Retkrolog)	226
Et Dptrin fra de norske Borgerkrige	257

	Side.
En Nykommer-Grindring	272
Maalstrævet vedkommende	273
En Vise om Nissen	278
Udfende Maling	279
En Døgn i en Grube	280
Gravskrift over Dr. Nead	283
Spørgsmaal besvarede	284
En Jødes Omvendelse til Kristendommen 290, ...	321
Unica Spes	306
Aftenstemning	307
Tale ved et Bryllupsbord	308
Underbart „Skjønhedsmiddel“	310
Libanon	311
Den gamle Redningsmand	313
A Grammatical Curiosity	315
Jødernes Talmud	340
Jsbjørnen	343
Billeder fra Algier	345
Geoffrey Chaucer	349
En Audients hos Frederik den Store	366
En Dag i Jerusalem	369
En Slavindes Missionsverk	373
Den tabte Ring	376

E. MATHER,
JUSTICE OF THE PEACE,
NOTARY PUBLIC and COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

M. N. JOHNSON & BROTHER,
ATTORNEYS AT LAW,

M. N. Johnson,
NOTARY PUBLIC. }

DECORAH, IOWA.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER,

handler med

Sadler, Svøber, Bidsler etc.

Decorah, - - - Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt Kobber- og Blikvarer, Gaardskredsskaber og Verktsi, Bygningsmaterialier, saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer reparerer. Tagrenden forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Sydenden af Water Street = = = Decorah, Iowa.

J. T. RELF,

PHOTOGRAF,

handler med Rammer, Lister, Albums, Fjdiels-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc.

Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retucherer af den anerkjendt dygtige Retuchør, Miss Emilie Christopher. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over

Montgomerys Drugstore,

Decorah, Iowa.

Norfolk Hotel.

CHRISTIANIA HOUSE, tæt ved Washington St. Broen,

DECORAH, IOWA,

anbefales Rejsende af

Anders N. Rjome.

 Gode Staldrum findes til Afbenyttelse.

PETER GJEMS,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,
tegner Abonnement paa „**For Hjemmet**“. De, som tegne sig
paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

Ældre Bind af „**For Hjemmet**“.

11te og 12te Bind (1876 I og II), 13de og 14de Bind (1877, I og II),
og 17de Bind (1879 I.) er udsolgt.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skil-
dring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“,
„Jacob Flints Reise“, „Arkimedes“, m. m. M., sendes portofrit for \$1.00

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip
Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofloden“,
„Skovstjernen“ (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet inter-
essant Læsestof, sendes portofrit for \$1.00; begge disse Bind for \$2.00

18de Bind, se 2den Side af Omslaget.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Mis-
figsberetningen „Sej Nar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00.

20de Bind, indeholdende den ualmindelig interessante og lærerige Rei-
sefildring „Nordvest-Passagens Opdagelse“ foruden meget andet udvalgt
Læsestof, portofrit for \$1.00; alle 5 Bind for \$4.00.

Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Ottasider, Titel-
blad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: R. Thronhjens,

Dr. 14, Decorah, Iowa.

To Søstre, en Fortælling fra en norsk Fjeldbygd (4 Hefter af „**For
Hjemmet**“) portofrit for 25 Cts.

Adresse: R. Thronhjens, Dr. 14, Decorah, Iowa.

For 10 Cents sendes portofrit et Hefte, indeholdende

„**To ældgamle Sange fornyede**“,

nemlig **Tolvtalvisen** og **Den guldne ABC** 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: R. Thronhjens, Dr. 14, Decorah, Iowa.

RUDOLPH & SON,
Apothekere og Boghandlere,

Decorah, Iowa.

Lægemidler tilberedes samvittighedsfuldt efter Lægers Recepter.

Iver Larsen
følger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
Steyers Bygning ved Siden af Winnesheit House.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre-Læge.
Decorah = = Iowa.

Philip Ashton eller den nye Robinson,
Martyren i St. Andrews, Jacob Flints Reise, Elisabeth, en dansk Fortælling,
Skovstjernen (Missionær Fjeldstedts Ungdomshistorie) — alle disse og flere
mindre Fortællinger samt meget andet interessant Læsestof findes i 9de Uar
gang (15de og 16de Bind, 24 Hefter) af „For Hjemmet“, der sendes porto-
frit til hvilkensomhelst Adresse i de For. Stater og Canada for \$2.00.
Adresse: N. Thronsdjen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

My Möbelhandel.
J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Ti-
ders billigste Priser. Reparationer udføres.
Ligklister havees paa Lager. Begravelser bejorges.

Nogle Rest-Exemplarer af
Socrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes tilsam-
men portofrit for 35 Cents.
Adresse N. Thronsdjen, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. **DECORAH, IOWA.**

Tem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 15de, 16de 18de, 19de og 20de.

(Urgangen 1878, sidste Bind af 1879, samt Urg. 1880), hvilket til-
sammen udgjør 60 Hefter eller 1820 Sider med udvalgt og afbe-
gende Læsestof samt Titelblade og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse: **R. Thronsen,**

Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,

Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maaned) og for en Termin i Forhold. Kost billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Lh. N. Mohu, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

— Gier af —

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheit og Allamakee
Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead
Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige
Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres
med fort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og
billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den
Fordel, at de kan faa sin Inscription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor
man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret D^{hr}. Harvey Miller og
Julius Rosenheimer. _____ P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive
mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Teg-
ninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar,
han udvælger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmest Feragt-Office.

P. E. Haugen.